

MAGYAR LAJOK

Nemzeti Múzeum Könyvtáranak

BUDAPEST VIII.

XI. évfolyam, 275 (3139) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Isten éltesse

A szeretet és hála érzelmeivel tekintünk ma a budai vár felé. Szívünk pedig imádságos lélekkel kéri az eget Urát: Éltesse sokáig Kormányzó Urunkat! Mindig nagy felelősség, és kemény munka egy ország élén állani, de ma fokozottabb mértékben az. Sok és nehéz gond között kellett Horthy Miklósnak kormányoznia az országot, s mi mégis nyugodtnak éreztük magunkat. Bizva építjük a jelent s nyugodtan tekintünk a jövőbe, mert acélos magyar kezekben érezzük a magyar jövő irányítását. Ez a kéz emelte fel a magyart a végső pusztulásból, amikor meg akarták fojtani azok a sötét hatalmak, amelyek most egész Európa életét veszélyeztetik.

Végig sepert a vörös rém a magyar hazán is. De megmozdult a magyar nép egészséges ösztöne, s nem tűrte, hogy idegen s a magyar gondolkodástól mindig távoli álló szellemiség elpusztítsa, amit ezer éven keresztül vértel és nehéz verejtékes munkával kellett megépíteni. Büszkén valljuk is, hogy a leigázott és szétszabdalt kis Magyarország az első volt a népek között, amelyek megérezték a nagy veszedelemet. De nemcsak megérezték, hanem a magyar földön véglegesen le is számolt vele. S a magyar nép nagysága annál nagyobb mert vele szemben óriási hatalmak állottak s ezek mind barátjai voltak a megcsontított s koldusbotra jutott Magyarországon kerékbetört ellenségnek. De erősek voltunk, nem féltünk, mert a magyar előket s a szívek mélyén bontakozó keresztény erőszemeket acélos kezével összefogta Horthy Miklós s új és szebb jövőre felé vezette a magyar népet.

Neki köszönhetjük, az ő bölcs vezetésének, céltudatos keresztény és magyar meggyőződésének, hogy újabb számítottunk a világ politikai életében. Neki köszönhetjük, hogy a magyar oly népek mellé kapcsolta, akiknek barátsága a nagy Magyarország, a boldog feltámadás felé vitte a magyarság útjait. Neki kell köszönnünk azt is, hogy nélkülünk nem lehet új és boldogabb jövőről álmodni a Dunamedencében, hogy önnünket is az új Európa felépítői közé kell számítani.

Ma újból harcban állunk. Nagy barátainkkal küzdünk, hogy most már nemcsak hazánkban, hanem egész Európában vége legyen a felforgató szellemiség uralmának. Harcunkat Kormányzó Urunk vezetésével vívjuk. S a diadalért ő már a Haza szent oltárára tette a legnagyobb áldozatot, amelyet egy atya adhat: saját gyermekét. Most, hogy névünnepe felidézzük ezt a fájdalmas eseményt, arra kérjük a jó Istent, hogy ezért az áldozatért adja meg Kormányzó Urunknak célkitűzéseinek végső diadalát, hogy megérhesse a vörös csillag lehullását Európa és a világ egészéről s vezethessen bennünket tovább az új keresztény Európa felépítésére.

Dr. Virág Jeromos.

Kormányzó Urunk jelenlétében avatták fel a Déda-Szeretfalva új vasutvonalat

Ünnepélyes fogadtatás Szeretfalva állomásán. Varga József miniszter mondott ünnepi beszédet az új vasutvonal megnyitásánál

Déda, december 5.

Országos ünnepség keretében, a Kormányzó s a kormány tagjainak jelenlétében nyitották meg szombaton délben a szeretfalva-déda új vasutvonalat.

A fővárosból két különvonaton mintegy 200 meghívott előkelőség érkezett le az ünnepségre, akik Szeretfalváról autóbuszokon mentek át Dédára. Marosvásárhelyről és Sepsiszentgyörgyről egy-egy különvonat érkezett Dédára 500-500 meghívott utassal, ezenkívül Besztercéről autóbuszok hozták a meghívottakat. A Székelyföldről érkező különvonatok utasai között képviselve volt a székely vármegyék csaknem minden községe.

Az ünnepség első — kisebbik — része Szeretfalva állomáson folyt le. Amikor a Kormányzó különvonata befutott az állomásra, Kállay Miklós miniszterelnök és Varga József kereskedelem és közlekedésügyi miniszter felszállt a Kormányzó szalonkocsijába. Amikor a Kormányzó kiszállt a vonatból, az egybegyűlt lelkes éljenzéssel fogadták. Veress Lajos altábornagy, a kolozsvári hadtest parancsnoka, gróf Bethlen Béla, Beszterce-Naszód vármegye főispánja, Szmolenszky László, Beszterce-Na-

szód vármegye alispánja jelentkezett a Kormányzó úrnál, aki ezután Kállay Miklós miniszterelnök és Varga József kereskedelem és közlekedésügyi miniszter kíséretében gyalog a Dédára vezető vágány felett felállított díszkapuhoz ment. Varga József miniszter röviden jelentést tett a Kormányzónak a vasutvonal elkészítéséről s engedélyt kért tőle az első személyszállító vonatnak az új vonalon való áthaladására. A Kormányzó Ur Ófömlétsége megadta az engedélyt és elvágta a díszkapun elhelyezett nemzetiszínű szalagot.

Ezután Lestyán József főesperes, besztercei római katolikus plébános áldotta meg az új vasutat.

A Kormányzó ezután Kállay Miklós miniszterelnök, Varga József miniszter, Algyay Pál államtitkár és Imrédy Kálmán MÁV elnök kíséretében felszállt különvonatára, amely a közönség lelkes éljenzése közben elindult Szeretfalvára. Utközben a Kormányzó nagy érdeklődéssel szemlélte az új vasutvonalat s Varga József kereskedelem és közlekedésügyi miniszter és Algyay Pál államtitkár szolgáltak szakzerű felvilágosításokkal. A vasutvonal mentén mind-nyítt lelkes éljenzéssel és kendőlobogtatással fogadták a Kormányzó különvonatát.

A dísztribüntől balra eső tribün első szakaszában foglaltak helyet a MÁV építészeti osztályának tagjai, a tribün többi részén pedig színpompás népi viselkedésben a székelyföldi különvonatok közönsége.

Mindhárom tribünt nemzeti színű drapériákkal, zászlókkal és címerekkel, valamint fenyőgallyakkal díszítették fel.

A kormányzót megérkezésekor szünni nem akaró lelkes éljenzéssel fogadták. Amikor a kormányzó elfoglalta helyét a díszsátorban, a MÁV dalárda a Magyar Hírszöveget énekelt el, majd Varga József miniszter ismertette a vasutépítést.

Varga József miniszter beszéde

Fömlétsége Kormányzó Ur!

Az 1940. évi bécsi döntés úgy jelölte meg az országhatárt, hogy ezáltal az erdélyi vasutvonalak az ország vasuthálózatával elcsúszították kapcsolatukat. A tömeges személy- és áruforgalmat az elcsúszított vasuthálózatok között kiegészítő megoldás alakjában autóbusz- és teherautó-járatokkal bonyolítottuk le, továbbá a Székelyföldről kiinduló keskenyvágányú vasutvonalnak nagy sietőséggel megvalósított meghosszabbítása útján. Ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatos út és keskenyvágányú vasutépítési munkálatok mellett nyomban megkezdtük a szabványos nyomtávú vasutépítést is Szeretfalva és Déda között a terepviszonyok kijelölte legrövidebb nyomvonalon.

Mind a magyar, mind a külföldi szakirodalomból, de a gyakorlati élet tapasztalataiból is tudtuk, hogy ennél a vasutépítésnél rendkívüli nehézségeket kell leküzdenünk, mert az Erdélyi-medence közismerten egymásfelé, a völgyek felé csúszó suvadós domboldalon kell építkezni. De tudtuk azt is, hogy a terület bármely más helyen az összekötő vágány csak hosszabb nyomvonalon, legalább is hasonlóan nehéz terepviszonyok mellett, tehát hosszabb idő alatt és még nagyobb költséggel lett volna megépíthető.

A közvélemény, anélkül, hogy mérlegelte volna az építés nehézségeit és az időjárásnak a munka ütemére gyakorolt döntő befolyását, két esztendőben alapította meg a munka befejezését, illetve a forgalom megkezdését. Ezt az önmagunk elé is szabott időpontot sikerült megtartanunk, átadhatjuk a forgalomnak azt a vasutvonalat, amelynek csak az előkészítő munkálatai két esztendőt

Ünnepség Déda állomásán

A tulajdonképpeni ünnepség Déda állomáson folyt le.

A déda állomás épülete előtt állították fel a dísztribünt s ettől jobbra egy nagy tribünt a fővárosi vendégek számára, balra pedig egy hatalmas tribünt az építészeti osztály és a Székelyföld ki- küldöttjei részére. Ettől a tribüntől balra hatalmas széles térségen helyezkedett el a közönség, amely óriási tömegben jött Dédára a környező falvakból, hogy tanuja legyen az új vasutvonal megnyitásának.

A kormányzói díszpályán foglaltak helyet: Kállay Miklós miniszterelnök, Fabinyi Tihamér, a felsőház képviselője, Krudy Ferenc, a képviselőház alelnöke, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Varga József, a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott ipariügyi miniszter, vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter, Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, Nagy Vilmos honvédelmi miniszter, Bartha Károly vezéreztetés,

ny. honvédelmi miniszter, Bajnóczy József vezéreztetés, Veress Lajos altábornagy, a kolozsvári hadtest parancsnoka, Zsindely Ferenc, Bárczy István, Pataky Tibor, Algyay Pál, Kádás Károly, Bonczos Miklós, Johan Béla, Bárczay János, Szilágyi Ernő, Schlick István és Bártfay Gusztáv államtitkárok és még több más előkelőség.

A jobboldali pályán foglaltak helyet az ünnepségen nagyszámmal résztvevő országgyűlési képviselők és felsőházi tagok, továbbá a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium és a MÁV, a miniszterelnökség és a többi minisztérium vezető tisztviselői, az erdélyi közigazgatás, különösen pedig az érdekelt székely megyék vezető tisztviselői, az Erdélyi Gazdasági Tanács tagjai, az erdélyi társadalmi egyesületek, valamint Erdély társadalmának vezetői. Itt foglaltak helyet a vasutépítésben közreműködő különféle intézmények és szervek: az OTI, a Hangya, a MÁVAUT, a MÁVAG és a MATEOSZ képviselői is

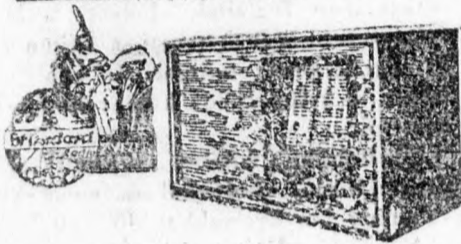
MINDENKINEK A SORSA!

A RÁDIOKÉSZÜLÉK VÁLTOZTAS AZONBÁN AZ ÖN FELADATA. VEGYEN EGY "HÉTVEZÉR SOROZAT"

Standi rd

RADIO-t

EZ EGY SZERENCSÉS VÉTEL!

Kapható **Péter István**
rádió és villamossági üzletében
Nagy Sándor-u. 19. Tel. 30-43.

Kapható a **"MUSICA"**-ban
Rácz Ernő cégnél
Rákóczi-ut 11. szám

Kapható **VACSI és DOBRIBAN**
Rádió és villamossági üzlete
Kossuth La. os-u. 5-7. Telefon 27-3.

Pülöp Károly
rádió és elektrotechnikai
vállalat, Rákóczi ut 31 sz.

Mózes István
rádió és műszaki üzlet
Nagyvárad, Hlatky R.-u. 15.

igényelték volna normális körülmények között.

Főméltóságú Kormányzó Ur!

A szeretfalva-déda vasútvonal megépítése az utóbbi évtizedek legnagyobb arányú magyar köz munkája. Megszervezését és elvégzését számos akadály nehezítette. Eredményt csakis azáltal értünk el, hogy maglaptuk az összes illetékes tényezők összehangzott támogatását, amelyért sokaknak tartozunk hálával és köszönettel.

Elsősorban hősihalált halt Kormányzó-helyettes urunknak, aki mint az Államvasutak elnöke, a munka megkezdésének első pillanatától szervező képessé-

gének teljes latbavetésével irányította a munkálatokat. Elévülhetetlen érdemei, hálánk és immár kegyeletünk emlékeztetőül a vasútvonal legnagyobb építménye, a nagy alagút az ő nevét viseli.

Kegyelettel emlékezem meg néhai Teleki Pál gróf miniszterelnök úrról, aki résztvett a vasútvonal kifizetésének munkálataiban. Köszönettel adózom utódainak, különösen Kállay Miklós miniszterelnök úrnak, aki az építkezést személyesen is tanulmányozta. Köszönetemet fejezem ki miniszter társaimnak is, köszönetemet nyilvánítom munkatársaimnak.

Hálás köszönetemet fejezem ki végül annak a 27.000 munkásnak és közötük a sok ezer magyar kubikosnak,

akik átérték, hogy munkájuk nemcsak a kenyérkereset, hanem ennél az építkezésnél a nemzet érdekeinek különleges jelentőségű szolgálata is.

A szeretfalva-déda vasútvonal mellett csatlakozik az európai hírv magyar vasútvonalakhoz. A magyar akarat a háborús anyagbeszerzési, szállítási és élelmezési nehézségek, a sokszor mostoha időjárás közepette, tervezők, szervezők, hatóságok és munkásság olyam egyetértő működését valósította meg, amely példaként lebeghet előttünk a nemzet további erőfeszítései során.

A magyar munka e nagyjelentőségű ünnepén hálásan köszönöm Főméltóságú Kormányzó Urunk magas megjelenését és hódolattal kérem, kegyeskedjék a

szeretfalva-déda új vasútvonalnak a menetrendszerű személyforgalom számára való átadását engedélyezni.

A nagy tapessal fogadott beszéd után Kiss Lajos református eszter, magyarói lelkes imát mondott. Az ünnepség a Szózat eléneklésével ért véget. Ezután Varga József miniszter bemutatta a kormányzónak a vasútvonal vezetőinek, vállalkozóinak és munkásainak küldöttségét, akikkel a Kormányzó hosszasan elbeszélgetett.

Ezután a Kormányzó kíséretével együtt, a jelenlévő lelkes éljenzése közben eltávozott, miközben a MÁV zenekar a Himnuszt játszotta.

Támadásba mentek át a német csapatok a keleti arcvonalon

Nehring tábornok nyerte az első tuniszi csatát. A magyar arcvonalon megélenkült a felderítő tevékenység

Az Esti Ujság írja: Zürichbe érkezett jelentés szerint a tehori páncéloscsata Nehring tábornok győzelmével fejeződött be. Ezzel a tuniszi hadjárat első szakasza befejeződött. A németek most Észak-Tuniszban támadásra alkalmas állásokkal rendelkeznek. Az angol és amerikai csapatok védekezésre szorítkoznak.

Berlinből jelentik: (B. T.) Keleten a helyzet nagyjában az elmúlt napokban

is változatlan maradt. A szovjet csapatok az előző napokhoz hasonlóan a Volga és a Don között, valamint a középső arcvonal szakaszon támadtak, anélkül, hogy eredményeket értek volna el. Az arcvonal ennek folytán változatlan maradt, de a harcok is változatlanul súlyosak. Jelentések szerint az eddig védekező csapatok támadásba mentek át.

Marokkó és Darlannal szemben De Gaulle háttérbe szorult. A Földközi-tengeren az angolok épügy megközelítették Európa külső várának külső részeit, mint másutt. Ebben az olcsó mámorban figyelmen kívül hagyták a birodalom helyzetét. A birodalom Japánnal szemben elvesztette legértékesebb részeit. A birodalom területén Roosevelt csapatai és gazdasági biztosai állanak. Az angolok a harmadik helyre estek, de még mindig a világ bírájának pozíciójában tetejelegnek maguknak, aki eldöntheti a népek sorsát. Még mindig törődni akar Európa sorsával, holott Európa már megtalálta saját útját. Az egész zajongás senkit sem ejthet tévedésbe, hogy hol keresse az angol hatalom és teljesítőképeség igazi határát

Sikeres felderítővállalkozásokat hajtottak végre a dunántúliak

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 32-ik számú hadijelentés: A honvédezőkar főnöke közli:

Az elmúlt hét folyamán a magyar hadsereg arcvonalán mindkét oldalon megélenkült a felderítőtevékenység. Saját csapataink felderítéseikkel hatáson zavarták az ellenség gyülekezését és csapatmozgását. Továbbá az egész arcvonalon számos sikeres és veszteségnélküli felderítővállalkozást hajtottak végre. Ezek közül különösen a nyugat- és északnyugatdunántúli seregtestek által végrehajtottak említésre méltók. Ezek a csapatok egy nap alatt 11 sikeres vállalkozást hajtottak végre a Don tülőt partján és az ellenségnek súlyos ember- és anyagvesztéseket okozva. Több gépkocsit robbantottak fel.

Egyre élesebb az ellenét Anglia és Amerika között Darlan miatt

Róma. (MTI.): Mint a *Popolo di Roma* Bernen át jelenti, algiri jelentések szerint Darlan tengernagy az államfői tiszttel együtt a teljhatalmat is magához ragadta Északafrikában. A francia északafrikai hivatalos lap rendeletet közöl, amely szerint Darlan tengernagy átvette jogilag és ténylegesen a francia gyarmatbirodalom vezetését és a haditengerészet, légierő és hadsereg parancsnokságát. A rendelet szerint ezentul Algir lesz Franciaország igazi fővárosa és a birodalmi tanács biztosítja a francia közigazgatás folytonosságát. Ugyanakkor De Gaulle tábornok ösezhívja Londonban a harcoló csapatok nemzeti bizottságát hogy megvizsgálják a helyzetet. Az angolok egyre jobban belátják, hogy Északafrikában kijátszották őket. Ezen ugyan kijelentette az alsóházban, hogy az angol kor-

Ausztrália munkásai nem akarnak idegenben harcolni

Madrid. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat Melbourneból jelenti, a Viktoria munkáspárt 17 szavazattal 5 ellenében határozati javaslatot fogadott el, amely szembefordul Curtin miniszterelnöknek azzal a javaslatával, hogy az ausztráliai miliciát bárhol fel lehessen használni a Csendes óceán délnyugati részén.

Apolló Filmszínházban Az évad legöt etesebb zenés vígjátéka!

Négylovas hintó

Főszerepben: Turay da, Hajmássy, Szemere Vera, Mály G és a 2 Petheš
Előadások kezdete 3, 5 és 7:15 órakor

Belvárosi

Vasárnapotl

Erdélyi kastély

Főszereplők: Tasnády F. Mária, Mezey Mária, Vaszary Piri, Páger

Ania, Bihary József, Timár József, Gózon Gyula

Szombaton utoljára

Az én leányom nem olyan

Ragvog. vigát k. To nav K. Turay I., Gózon, Kabos

A CASINOBAN

A legnagyobb magyar
bűnügyi dráma

5 óra 40

Főszereplői: Tasnády Mária, Kiss Ferenc, Uray, Vaszary

Tuniszban hatalmas páncélos csata folyik a tengely és az angol-szászok között

Japán háborujának egy évi eredménye: 11 millió négyzetkilométernyi birodalom

Tokio. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Tokióban mind a katonai szaklapokban, mind a mértékadó katonai körökben a japán hadbalépés közelgő évfordulója képezi a beszéd tárgyát. Vasárnap reggel óta, amikor kitört a pearl-harbouri támadással a háború, egy esztendő múlt el. A háborus történelemben nincs eset arra, hogy egy hadvezetés ilyen rövid idő alatt nagyobb eredményt ért volna el, mint a japán hadvezetés. A tengeri csaták a salomonszigeteki negyedik csata és a lungai éjjeli ütközet eredménye nélkül a következő hajók elsüllyesztését hozták: elsüllyedt 9 csatahajó, 13 repülőgéphordozó, 38 cirkáló, 39 romboló, 89 tengeralattjáró. Ehhez járul még 3744 repülőgép lelövése, 394 elsüllyesztett szállítóhajó és 503 elkobzott hajó. Figyelembe kell venni, hogy az amerikai hadierőn ejtett érvágás mellett Japán kiterjesztette Nagy Kelet-Ázsiát Szibéria határától egész a „Közép Birodalom” új-guineai közepéig.

Német és olasz hadijelentés az északafrikai sikerekről

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról: Tuniszban a német csapatok fontos állásokat foglaltak el. Olasz csapatok megsemmisítettek egy angol ejtőernyős köteléket. A német és olasz légiőrtámadták az ellenség páncélosait és járműoszlopait, valamint Bone kikötő berendezéseit. Német vadászok 15 angol gépet lelőttek. Ugyanakkor két saját gépet elvesztett. Az angol légiőrt november 21 és 30-ika között 111 repülőgépet vezetett. Ugyanez idő alatt 50 német gép vezetett el az Anglia elleni harcban. Német buvárnaszádok december 1-én elsüllyesztettek egy 3000 tonnás kereskedelmi hajót, valamint egy biztosító járművet, december 3-án egy rombolót, valamint két kereskedelmi hajót 4500 tonnával. Valamennyi német naszád visezt.

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás közli: A cyreneikai arcvonalon a tengely csapatai előretolt állásai ellen irányuló heves tűzérségi támadást eredményesen visszonozták. Tuniszban német osztagok elfoglaltak egy fontos ellenséges hadállást és 454 foglyot ejtettek. A tengely légiereje éjjel-nappal bombázta az észak-afrikai kikötőket és a kikötőkben horgonyzó hajókat. Német vadászok 16 ellenséges gépet lelőttek. A Földközi-tenger középső részén egy olasz felderítő repülőgép lelőtt egy ellenséges gépet, egy másikat súlyosan megrongált. Egy olasz kórházhajó torpedótalálat következtében elsüllyedt. Egy olasz torpedónaszád elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Nem a legragyogóbb az angolok helyzete Észak-Afrikában

Róma. (MTI.): A Stefani Iroda az alábbi helyi összefoglalót közli a harci eseményekről: Illetékes olasz körökben hangsúlyozzák, hogy a cyreneikai harc-tér szakaszán aránylagos nyugalom tapasztalható. A tuniszi arcvonalon a hadműveletek a tengely javára alakultak. A főhadiszállás további páncélos, harc- és tehergépkocsi elpusztításáról számol be. Ugyanakkor többszáz foglyot ejtettek. A tengely légiereje fáradhatatlanul és szakadatlanul bombázza az ellenség állásait és hátsó összeköttetési vonalait. Az angolszászok helyzete Észak-Afrikában nem a legragyogóbb. Ezt egyébként az ellenség is kénytelen beismerni. Az

orosz arcvonalon nagyobb hadműveletek vannak folyamatban, de továbbra is az a benyomás, hogy az oroszoknak nem sikerült előnyöket biztosítani és kihasználni és a németek, valamint szövetségeseik urai maradtak a helyzetnek. A Csendes-óceánon a japán haditengerészet a három salomonszigeteki csatában igen súlyos veszteséget okozott az amerikai haditengerészetnek, amennyiben 68 hadihajót és 17 szállítóhajót elsüllyesztett el.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A harctéri helyzetről a következőket közlik: Az egész keleti arcvonal esütörtökön a német és szövetséges es-

Szőlők pótlására:

amerikai gyökeresszőlők.

Szőlők felujtására:

gyökeres fajtaványok.

Ojtványkészítésre:

amerikai és európai simavesszők

legnagyobb és legmegbízhatóbb beszerzési helye:

Teleki Szőlőtelepek

Villány.

52. üzemi ev.

Képes Szőlészeti Ertesítőnket kívánatra díjmentesen küldjük."

= TÖKÉLETES KONSTRUKCIÓ

= KIVÁLÓ SZAKMUNKA

= ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS

MAIS tovább haladunk!

Itthon és külföldön tanúsítják a háromfejes ORION-rádiók, hogy a magyar ipar ma is fejlődik!

MINDEN ORION-RÁDIÓKERESKEDŐ KÉSZSÉGGEL BEMUTATJA

Kapható **Toth György** villany- és rádiószerelőnél Csillárok, rádiók, égők és szerelési anyagok raktára. Nagyvárud, Rákóczi-ut 14. Telefon 33-37.

Kapható: **Mózes István** rádió és műszaki üzletben Nagyvárud, Hlatky Endre-u. 15

Kapható **Fülöp Károly** rádió és elektrotechnikai vállalat, Rákóczi-ut 31. szám

Kapható **Ferenczy Zs. és Emödi J.** villamossági, műszakcikkek és rádiószaküzlet Nagyvárud, Rákóczi-ut 11. Tel. 19-39.

Kapható **VACSI és DOBRIBAN** Kossuth Lajos-u. 5-7. Telefonszám: 27-33. Rádió és villamossági üzlete

Kapható **„MUSICA”** RÁCZ ERNŐ cégnél Rákóczi-ut 11. szám

Kapható **Péter Istvan** rádió és villamossági üzletében Nagy Sándor utca 19. Telefon 30-43

patok megnövekedett támadó tevékenységének jegyében állt. Német kötelékek sokszor számbeli fölényben lévő ellenséges csapatokkal szemben is megjavították állásaikat még olyan arcvonalszakaszokon is, ahol a bolsevisták támadnak. A támadással védekező németek sikeresen harcoltak a bolsevisták ellen. Csütörtökön újabb 82 páncélost semmisítettek meg. A német és szövetséges csapatok Stalingrádtól délre ellentámadásokkal visszaverték az ellenség erős támadását. 9 harcikocsi zsákmányoltunk. A Kal-mük-steppén már napok óta eredményesen harcolnak a német kötelékek. Csütörtökön újból megtámadtak egy

ellenséges hadoszlopot és felmorzsol-tak egy zászlóaljat. Sok hadianyagot zsákmányoltak. A légiőrt, bár a harc-bavetést az időjárás akadályozta, még is jó eredményt ért el. Német repü-lők 30 bolsevista repülőgépet meg-semmisítettek. Német részről három gép volt a veszteség. Tuniszban a né-met-olasz kötelékek és a megszálló amerikai-angol csapatok közt Bizer-tától délre és Tunisztól nyugatra páncélos csata fejlődött ki, amelynek ki-menetele már eldőlt, noha a jelentés előkészítésekor a harc még tart. Az ellenség fáradozásai itt meghiusultak.

Nagy sikerrel fejeződött be a Katolikus Akció szabadegyeteme

Dr. Horváth Sándor egyetemi tanár és Éltető Ödön gimnáziumi igazgató tartottak előadást

Nagyváradi. Saját tud. Hatalmas tömeg gyűlt össze a Kereskedelmi Csarnokban, hogy meghallgassa a Katolikus Akció szabadegyetemének befejező előadását.

A Himnusz elneklése után dr. Cziffra Kálmán, Bihar vármegye főispánja és a nagyváradi római katolikus egyházközség világi elnöke nyitotta meg az előadást. Megnyitó beszédében összefoglalta az előadásokból lezűrődő tanulságokat s különösen kiemelte, hogy csak a krisztusi törvényen alapuló szentségi házasság lehet az egyéni, társadalmi és nemzeti boldogulás alapja.

Ezután bejelentette, hogy a rendezőség foglalkozik a tervvel, hogy az előadásokat könyv alakban is kiadják, hogy még több ember közkeletűvé tegyék őket.

Éltető Ödön előadása

A bevezető beszéd után Éltető Ödön, a pestszenterzsébeti gimnázium igazgatója tartott előadást. A gyermek és a házasság címmel. Kifejtette a gyermeknek és a házasságnak lényeges, egymásra való vonatkozását. A házasság célja a gyermek és annak nevelése. Ez a házasság élet „kétszerkettője” s mégis ma bizonyítani kell, mert az emberek megfélemedtek róla. De erre is áll, amit az Údvizítő mondott, hogy kezdetben nem így volt, kezdetül fogva Isten akaratára szerint a házasság a gyermekért jött létre.

A gyermeknek keresztül lesz a házasság Isten képmása, mert mintegy részei lesznek a házastársak Isten teremő erejének. Isten munkatársai lesznek. A gyermekben tükröződik Isten örökkévalóság, mert a gyermek a szülők életét folytatja s tovább adja időtlen időig. Isten képmása lesz a házasság azért is, mert a gyermek a szülői szeretet gyümölcse, mint az ember Isten szeretetének az alkotása.

Áldás is a gyermek. Nemcsak a házasság főcélja kívánja meg a gyermeket a családban, hanem már az emberiség bölcsőjénél az Isten által jelezett életkezdés is. Nem jó az embernek egyedül lennie, ez volt az Istennek mázsi gondolata a családi élettel s ez a gondolat legszűkebben éppen a gyermekkel népes családokban valósul meg. Ezért áldás a gyermek s házastársaknak is, áldás az Egyház és a nemzet szempontjából is. A nemzet erejét számban és minőségben a sok gyermekes családok biztosítják. Ma sokat küzdünk a paphiánnyal. A papok sokgyermekes családokból kerülnek az egyház életébe. Legalább is nagyobb mértékben. Ezért a paphiány gyermekhiány.

Majd az egyháznak nemzetszorosztó tényével foglalkozott s vetített képekkel szemléltette a szomorú statisztikát, amely így még döbbenetesebb színben tárult a hallgatóság elé.

A magyar nemzet létkérdése a gyermek

A magyar nemzet létkérdése is a gyermek. Éppen ezért a társadalomnak mindent el kell követnie, hogy ne szabjon akadályt Isten törvénye elé s élet-erős, jellemes embereket neveljen a hazának s az egyháznak. Éltető Ödön mint igazgató és pedagógus példát is mutat

ebben a nemzetmentő szolgálatban. Figyeli a gyermekeket s az egykező szülőket figyelemzetti kötelességükre.

A gyermekmentés útján anyagi és erkölcsi tényezők jöhetnek számításba. Az anyagi oldalt az államnak kell minél hathatósabban rendeznie. De az erkölcsi részben már az egyének kell hatványozottabb mértékben összeszednie magát. Itt a szülőkre még az a feladat is hárul, hogy gyermekeiket neveljék családi életre, kedveltségük megvelük a szülők nemes hivatását. A házastársaknak pedig erősítője legyen a tu-

dat, hogy az örök emberi hivatás a házasságban is megmarad: *Ember küzdj és bízza bizzá!*

Éltető Ödön nagy tetszéssel fogadott előadása után Raab Erzsébet zeneiskolai tanárnő finom művészettel zongorán előadta Brahms-tól: Rapszódia G moll; Intermezzo Es dur, zongoraszámkat.

A zongorajáték után P. dr. Horváth Sándor szentdomonkosrendi szerzetes, a Pázmány Péter Tudományegyetem nyilvános rendes tanára *Jövők és a házasság* címmel tartott mély bölcséleti előadást.

Csak a természetjoghoz hű házasságból alakulhat a szebb jövő

Horváth Sándor előadásában kifejtette, hogy a házasság a természetjogban gyökerezdik s azt lehet mondani, hogy természeti szentség, mert a természet teszi szentté. De éppen azért, mivel a természetjogban lelő forrását, ez meg is határozza kereteit s a belőle folyó kötelességeket. Egyik legfontosabb természeti törvény, hogy a köz java előbbre való az egyén javánál. Ez jut kifejezésre a házasságban is. S ha valaki a házasságban csak egyéni javát keresi, vét a természetjog ellen. Vét az is a természet-

jog ellen, aki a közösség elemi formájának, a családi életnek kötelekeit lazítani igyekszik. Vét nemcsak a közösség, hanem az egyén szempontjából is, mert az egyén is csak a közösségben fejlődhet ki.

Mivel az egyén a közösségben, a családban nevelődik, azért amilyen a család, olyan a nemzet, amilyen a család lelki beállítottsága, olyan lesz a jövő képe. Ebből következik, hogy csak a természetjoghoz hű családból alakulhat a szebb jövő.

Beszélt még az eugenikáról, korunk fontos és sokat vitatott kérdéséről.

Horváth Sándor előadása után dr. Schriffert Béla apostoli protonotárius apostoli kormányzói helynök mondott köszönetet az előadóknak, de nemcsak azoknak, akik az utolsó előadást tartották, hanem valamennyi előadónak. Köszönetet mondott mindazoknak, akik bármiképpen közreműködtek az előadások megrendezésében. Majd kifejtette, hogy az előadások meggyőzték a hallgatókat, hogy nem közönséges dologról hanem nagyon fontos dologról van szó a házasság kérdésében. De arról is meggyőzték bennünket ezek az előadások, amint a tények a bölcsélet, történelem s statisztika nyomán élénk tárultak, hogy valahol baj van.

Az Egyház már régóta felismerte ezt s folyton hangoztatta a veszedelemet, hogy felbredjen a társadalom. Megnyugtató jelenség, hogy már társadalmi tényezők is felismerték a bajt s az Egyház mellé állottak, mert érzik a nagy puztulatást, amely a baj nyomában fakad. Ezért arra kéri az embereket, hogy vigyék szét a társadalomba az előadások tanulságát:

Amit Isten egybekötött, ember el ne válassza.

A befejező beszéd után a m. kir. állami tanítónökepző intézet kiváló énekes-kara Lukács László intézeti énektanár vezetésével előadta Kodály Zoltán: Ave Maria és Halmos László: Minden földek... kezdetű 97. pszaltár szerzeményét. A pápai himnusz elneklésével befejeződött az előadói este.

Susztet maradjon a kaptafánál...

Ujságíróra nem éppen hízegő kijelentést halottam egy ízben egyik neves közíróntól, aki azt mondta, hogy az ujságíró mindenhez és semmihez sem ért.

Mivelhogy a megjegyzés általánosságban hangzott el, nem érintett érzékenyen és amikor a magam és ismerőseim számára legutóbb nehéz és bonyolult gazdasági, életmezési, majd egyéb dolgokat sikeresen oldottam meg, a magam személyét szerényen kivételeztem, azzal kecségetve magam, hogy igenis előttem nincsenek megoldhatatlan problémák. Ezt az önteltséget aztán mégis megbuktatta egy jelentéktelen eset, amely után most mélyen meghajlok neves közírónk érvelése előtt...

Ezt a megjegyzést az alábbi történetből szereztem:

Egy előkelő budapesti intézmény hatalmas évkönyvet ad ki tízezres példányban és engem, mint némileg érdekeltet, felkérték arra, hogy mellesleg szerezzek néhány váradai hirdetést megtelevő jutalék ellenében. Nézem a tavalyi évkönyvet, bankok, gyárak, vállalatok tömegesen hirdettek az ország minden városából, csak Nagyváradi hallgat. Leiki személm előtt megcsillant a búsás kereset reménye és tengernyi munkám közepéte magam vállalkoztam a nagy feladatra, abban bizva, hogy újra megcátolom nagynevű közírónk állítását. Elvégre azt is mondta, hogy az ujságíró nem szeretik az emberek és csak félelemből tisztelik. Kissé aggodtam ugyan a szokatlan munkától, amelynek keresztülvitele igen homályos színben tűnt fel és így alakult:

A kiválasztottak közül tervszerűen telefonon felhívtam az egyik előkelő váradai éttermet. Gazdagnak ismertem, számos közebéd zajlott és zajlik benne, ha mostanában egytállal is, de annál több pohárral.

A tulajdonos jelentkezett. Nagyon figyelmesen hallgatott végig, de bizonyára mást várt, mint az én jól kitervelt ajánlatomat, mert fanyalagva mondotta:

— Mibe fog ez nekem kerülni, kérem?

Kissé dermesztő volt a hang, de lecsillapítottam magam és azt tanácsoltam, hogy személyesen intézzük el.

— Legyen szerencsém! — mondotta Ő és lecsapta a kagylót. (Milyen szerencse az, hogy nem halljuk azokat a szavakat, amelyeket bizonyos telefonálások után mondogatunk egymásnak...)

Másnap sötét sejtelmek között, bizonytalan érzésekkel kerestem fel. Elegáns, jótáplált és álmos volt. Forgatom előtte a vaskos kötetet és előadom az ügyet.

— Értem — mondja Ő. — De higyje el uram, nem mind arany, ami ténylik!

Megindul ezután a panaszáradat zuhogva, hömpölyögve, s az áradat tejejn eszeveszette hullámszik a maximális ár, jegyrendszer, záróra, élelmiszerkérdés, beyonulás, háború, adó, áremelkedés és egyéb szörnyűségek, valamennyi súlyos és elképzelhetetlen teherként fojtogatva a vendéglőspart...

Negyedórán át hallgattam néma

megöbbenéssel és szájalommal a sírunkozást, közben némi lelkiismeretlurdalást is éreztem, hiszen magam is azért vagyok itt, hogy megrövidítem szegényt...

Ahogy emelkedett a panaszáradat, úgy szállítottam le magamban az árakat a legkisebb hirdetésig. Egy pohár sört is rendeltem, elvégre olyan rossz lesz meg manapság a vendéglő. Legjobb lenne talán békén hagyni...

Megittam a sörmöt, fizettem és elbucsuztam. Láttam, hogy kissé csodálkozva nézett rám. Mindegy.

Megyek a bankiagazgatóhoz. Az nem panaszkozhat. Biztos az eredmény. Könnyedén, kedélyesen fogja fel a dolgot a direktor:

— Kérem, meqvagyok gyöződve arról, hogy megvágyák központunkat a pestiek odafele!

Szólt és már búcsúzva is nyújtotta a kezét, mint a császárak, ha véget értek az audienciával. Itt nincs apelálata...

Égő arccal tanakodom magamban az utcán, vajjon tényleg zsebvgó vagyok?

Ekkor láttam meg a hirdetésügyi szakembert. Megszólítottam és arra kértem, vegye kezébe a dolgot. Nekem nem megy. Próbáljon valamit hódta...

Egy óra mulva visszajött. 80 pengő keresett az üzleten. Egykedvűen vette fel a pénzt és eltűnt. Örök időkre megfejthetetlen előttem a titok, hogyan csinálhatta. De azt megjegyeztem magamnak: „Susztet maradjon a kaptafánál”.

PAPP GYÖRGY

A magyar vasut ünnepe

Írta: Dr. Paál Árpád

Északkelet felé felszabadulásának és a magyar haza területébe való visszakapcsolódásának technikai kifejezése az, ami a Szeretfalva és Déda közötti vasútrész megépítésével végbement. Két évig tartott ez az építőmunka, s most december 5-ikén történik meg a forgalomba adás ünnepies szertartása. Az ország kormányzójával indul a forgalomnyitó első vonat, mely összeköti a Székelyföld régebbi vasutvonalát az országos egész vasuthálózat. Közlekedési szempontból is egész államra kiterjedő fontossága, hogy az összeköttetést így meg lehetett teremteni, de nemzetársadalmi eszmények szempontjából is sokat jelent, hogy át tudtuk hidalni azt a forgalomszakadást, ami a délkeleti ősmagyar terület és a többi országrész között támadt mikor az 1940-iki határvonás Erdélyt kettéosztotta. Ez a forgalomszakadás sok mesterkéltséget okozott, s most mindez átváltozott olyan közelséggé, amilyenre a különböző magyar népvidékek egymáshoz vágyódó lelke áhítozik. A technikai elszakítottságon is segített a lelki egybetartozandóság.

Ezt jelenti az az építő munka, ami a Szeretfalva és Déda közötti 48 kilométeres távolságot új vasútrésszel átkötötte. Irtózatossá terepen, küzdelmes és nagyszabású munkával kellett létrehozni ezt a vonalszakaszt, mely amugy képzeletbeli távolságnak aránylag nem is olyan nagy, de olyan talajt kellett evégett megkötni, s valóságos sziklaszilárdaságuvá átváltoztatni, amilyen az emberi alkotó erőt nagyon próbára tette. Mélységekbe hatoló földmunkával szinte új földrétegeket kellett olatapozni, hogy az utvezetés biztonsága kétségtelen legyen. Egész középnyagyságu város lakosságának a számával ért föl az a munkás-sereg, mely ezzel a vasutépítéssel foglalkozott. Harmincezernyi ember volt ott állandó elfoglaltságban a két esztendő alatt. Ilyen tábornak az élelmezése és elszállásolása is külön nagy probléma volt, s az építéshez szükséges anyagok odagyűjtése szintén. Sok költséget kellett rááldozni, melyből még a jövő évi országos költségvetés terhére is átmegy mintegy 15 millió pengő összegű részlet. De a magyar állam adta és adja szerető és édesanyjai áldozatkészséggel.

És a nagy mű, az összeköttetés helyreállítása a Székelyföld és az ország többi része között, immár létrejött. Az emberi alkotó erő, a teremtő ötletesség birkózása a természet mostohaságával, a fáradhatlan kitartás, a csüggedéstelen ujrakezdések szakadatlan sorozata nem volt hiába való; végtére is biztos sikerre vezetett, időálló eredményt tudott kiküzdni. A nagy akaraton kívül a nagy szeretet is dolgozott, hogy még a nagy természet akadályait is lebirja, mikor arról van szó, hogy a szétválasztott magyarságot összehozza, s egymással való összefüggésüket olyan állandóvá és bizonyossá tegye, mint ahogyan a folyók ömlenek egymásba. Háború terhe nyomott, gondok ezerszerese szakadt ránk, szükségek és nélkülözések hadaival is meg kellett birkózunk, s mégis volt erők hozzá, hogy egymáshoz minden szakadékon, sivatáron és mostoha elválasztáson keresztül is utat törjünk. Ez a sajátma-

gunk megtalálása a magunkban bízni tudó alkotás útján. Messzi jövőnkre szóló példaadás, hogy hogyan kell ezután is életünk minden akadályát leküzdönni.

Az ilyen erkölcsi nagy vonatkozásokon túl az ország anyagi és gazdasági életének szervezettebb összefogását is jelenti az új vasuti összeköttetés. A délkeleti országrész forgalmának bekapcsolódását az egész ország forgalmának fő-útjára. Eddig autóbusszjáratokkal igyekeztek a székely vidék és az ország közötti érezt-szakadásokat pótolni; de ez természetesen csak nagy nehézségekkel történhetett, teherforgalmat alig tudott lebonyolítani, s a személyforgalomban is annyi alkalmatlansággal járt, hogy igazán csak végső szükséges kényszerre miatt mert valaki vállalkozni az utazásra. Nem voltunk ugyan teljesen elszakítva egymástól, de mégis béna és elfojtott volt az egymással érintkezés lehetősége. Ezen segít most az új összeköttetés, mely a bénaság helyébe az egymás megtalálásának teljes lendületét hozza. Megmondulhatnak a Székelyföld természeti kincsei, heverő fakészletei, ásványvizei az alföld felé, viszont az alföld mezőgazdasági terményei is megtalálhatják a legmagasabb hegyvidékek felé a maguk természetes elhelyezkedését.

Ott, a Székelyföldön az ásványkincsek, az erdők, a vízterők, a földgáz, a népszaporaság mind együtthatók arra, hogy erős iparosodás fejlődjen ki, s ez a vasuti összeköttetés zavartalansága útján teljes szervezeti kölcsönhatásba tud jönni az ország mezőgazdasági termelésével. Így együtt, ez a közelségbe jutás és egymásba kapcsolódás valóságos tudja tenni, hogy a különböző gazdasági tevékenységek az ország egészséges önállóságát tudják végbeinni, s kiegészítően, táplálóan és serkentően tudjanak hatni egymásra. Óriási távlatok nyílnak meg az egész ország gazdasági életének teljes kibontakozási irányában.

Jelenleg 12 ezer 800 kilométernyi az egész ország összes vasutjainak a hossza, melyen a jövő évre 76 millió vonatkilométernyi forgalmat vesznek számításba. Ez a 76 millió kilométernyi forgalom jelzi, hogy az ország 14 millió lakosából mindenkire átlag 5 kilométernyi távolságu az életér, a szabad mozgás, az egymással érintkezés gyorsabb lehetősége. Mindebből eddig a székelyföldi nagy országrész területe szinte ki volt zárva, s viszont az ország többi része is ezzel a kizárt területtel nem lehetett kellő érintkezésben. A 76 millió vonatkilométernyi mozgás most át fogja járni ezt a területet is hogy kiküszöböljön az ország minden vidékén minden elszállási és minden dermedtséget. A vasut így jelent többet, sokkal többet, mint üzletet, mert az ország egész társadalmának a szerves életét teszi eleven mozgásuá, s így a gazdasági erők lendületén túl a társadalmi élet nagyobb lendületét, egymással való több érintkezését is megvalósítja. Kifejleszti a népben a közösség mind nagyobb kiterjedésének a meglátását, megszokását és megszeretését. Valami ilyen néplelki fejlődésből alakul a mind több hazaszeretet.

A Szeretfalva—Déda közötti vasut-

ganczi geórház

PÖTLÉK, PÖTLŐ ÉS CIKÓRIAKÁVÉ

Vannak gyártmányok, amelyek a kávéhoz keverve azt izesítik (kávépötlékek). Vannak olyanok, amelyek a szemeskávét helyettesítik (kávépötlők). Mindkét anyag különbözik egymástól, azonban együttesen is jó kávéitallt adnak. Van azonban olyan gyártmány is, amely ezektől különbözik ugyan, azonban alkalmas mindkét használati módra. Ez a cikóriakávé. A Franck cikóriakávét, akár mint zamatosítót, akár mint önálló jó kávéalapanyagot egymagában is — tejjel keverve — használhatjuk. Használják is sok millió háztartásban mint 100 esztendője.

Franck
cikóriakávé

rész megnyitása önmagában véve is a technikai készség és munkatudás diadalmas megnyilatkozása. Országos vonatkozásai azonban még ennél is sokkal többre utalnak. Az ország belső egyesítésének, a magyar néprészek természetes összefogásának nagy életösztönét hirdetik. Az élni akarásnak ez az életerős mozdulata bizonyára nem marad önmagában, hanem kitart a további kiegészülések földidézésére. Az új utazás régi élet-erőket kapcsol össze, s azokból az erők újabb sokasodása áll elő mely maga érvényesítésére mind-mind további uttoréseket fog megkövetelni. Utak, több forgalom, több közelség, ezekből elevenebb közélet, mi megint újabb utakat kíván. Az utak és a népélet elevenségei így hatnak egymásra folytonos belső fokozással. Így kívánja meg most a Szeretfalva—Déda közötti vasuti összeköttetés is, hogy a Székelyföld teljessége kapja meg a

bekapcsolódását az ország forgalmi vérkeringésébe.

Ebből a bekapcsolódásból még éppen a Székelyföld közepe, a székelyek anyavármegyéje: Udvarhely megye hiányzik. Az egész országban nincs még egy vármegye, amit így elkerülne a vasut. Nem helyi kérdés, hogy ez a hiányosság így nem maradhat. Az ország szervezeti teljességének a kérdése. Innen, az ország topográfiai központjából, a bihari részekből is érezzük, hogy a Székelyföld teljes bekapcsolódásával, s így Udvarhely megye vasutja megépítésével az ország nem annak a megyének, hanem — saját magának tartozik. Bizunk benne, hogy a mostani szeretfalvi—dédai vasutnyitó ünnep után egy év múlva már az udvarhelyi vasutépítést is megünnepelehetjük. Egyik ut sürgeti a másikat, s ezek együtt nemcsak az ország forgalmát teszik teljessé, hanem az egész ország lelkét is.

Új magyar élet épül a vizverte alföldön

Magyar tanyak világában, Bihar, Békés és Csonrád megyék találkozásánál

Békéssámsón, december hó.

A reggeli szürkületben indult el a püspöki rezidenciából az autó. A Körös völgyén elhúzódó párás levegő valóságos stratégiai felvonulást rendez kelet felé a decemberi felkelő nap első sugarai ellen. Sikerül is neki meggátolni a bihari tájakon a nap első zsongójének a szétszóródását, míg Szalonta felé mégis győzelmet arat a nap s keresztültörve magát az akaratoskodó felhőkön pajzán mosolygással kukkant be az autó ablakán át, üdvözölve a korai utasokat. Így mindjárt színt kap a határ, amely álmoságát veszítve kezdi mutatni az elevenebb életet. A békési tanyak világában már teszik a kilométereket az iskolás gyermekek s a reggeli hűvös levegőn megpirult arcuk jó egészséget árul el, amely mellett bizonyára élvezettel fogják formás magyar koponyájukba elraktározni azokat a szellemi adásokat, amelyeket a magyar tanítóság hőse, a tanyai tanító, annyi rátermettséggel szelével számukra fel. A csabai piac a tanvai koscsik egész sorát vonultatja előttünk s nem hinném, hogy a mai élet réme, a „fekete piac” esábitáná a tanyai élet szorgos munkáit...

Kezvelet és féltő gon

viszi a váradi egyházmegye vikáriusát s míg a pompás decemberi napugárban élénkebb zöld búzatáblákon örömmel pihenteti szeméit dr. Schrifert Béla apostoli „kormányzói helynök, addig a szülőföld iránt merészebb tempóval dobban szíve keserűen tapasztalja az orosházi határban a vizek pusztításának nyomait a földeken és szomorúan kell látnia, hogy az acélos búzát termő szántók felett még több helyen most is víz áll. Isten kegyelme bizonyára parancsol a vizeknek, hogy rendes medrükbe visszahúzódjanak és engedjenek helyet a jobb életet fakasztó magyar munkás kezeknek. A nagyszerű úton ezzel a gondolattal eltelve érünk az orosházi templom elé s itt a templomban adja meg a hálás szív a kegyeletet a nagyváradi egyházmegye régi dícsőségét még látott, de az egyházmegye tragikusan szomorú sorsában is osztozott egyházfejedelem iránt, midőn a templomban nyugvó hamvai mellett a kormányzói helynök bemutatja a halálozási évforduló miséjét a templomepítő püspök iránt hálás szívek jelenlétében. — Gróf Szechenyi Miklós váradi püspök sírjába vitte a magyar reményt magyarország feltámadásáról s a hantja mellett ma elhangzott nemzeti imádság erősebb ritmusát bizonyára megérezte a nagy örökkévalóságban, amelyet a nagyobb részben újra szabad egyházmegye öröme diktált.

Az egyházmegye végeire

szálguld mise után autónk. Vármezyék és egyházmegyék találkoztát adnak itt a végeken. Csanád, Nagyvárad és Vác egyházmegyéje állanak

őrt ezen a tájon a szentistváni gondolat felett. Ezekben az egyházmegyékben meghúzódó történelmi erők mentették át a magyarságot a török megszállás keservein s az ellenséggel meg nem alkuvó katolikus közösség anyagi és vöráldozata hintette el ezeken a földeken az új magyar élet termékeny magvait, amelyekből századok után is kikel az a magyar erő, amely egy új Európa kialakulásánál világáramlatokkal szemben nélkülözhetetlen tényező. A történelem folyamán vármegyék versengtek az itteni földekért s a térképre vetett tekintet is eléggé beszédesen tanuskodik a közigazgatási sávok kialakulásáról. Így történetelt meg, hogy idők folyamán különböző egyházmegyék kormányzása alá kerültek egyházközségek vármegyei tartozandóság ellenére. A váradi egyházmegye alig három éve vette át a váci egyházmegyétől közigazgatásilag Békésmegyébe tartozó Békéssámsón községet. Idehozta az apostoli kormányzói helynököt a féltő gond. Katolikus élet indul itt sátságos találkozásban az új magyar élet hatalmas megindulásával.

Ledölt tanyai épületek között fut az autó. Ahol Csonrád megye majdnem átölelve tartja a békési nyulványokat, a vásárhelyi határban kemény magyar kezek dolgoznak az új csatornán és hatalmas munka folyik itt a jövőendő magyar termés biztosításáért, mert a minden elemekkel dacoló magyar akarat nem nézheti tétlenül továbbra is a magyar földműves verejtékes iparkodásának pusztulását. Víz vitt el itt mindenit, ahol ma a decemberi napfény reménykeltő táncát járja s a síkságon fényével kedvezőbbé teszi a kilátást a távlatokra is. A bibliai Nőé vízözönutáni bizakodása kezd végighúzódni az ugarokon s a megindult élet hessegeti a károgó varjak ostoba melódiáit. A róna távlatából közelebb hozza a ragyogó napfény a tanyákat s egyszerre érdekes képet vetít élénk. Emberek mozgása és új épületek tisztasága villámlik felénk. A messzeségből úgy tűnik fel, mintha új falu épülne romok helyén.

A békéssámsóni uradalom

építi az új magyar életet. Nem régen ezt a földet is idegen szellem nyomta meg. Ennek a szellemnek Hekuba volt a magyar jövő. Ez a szellem rozoga odukba helyezte munkáit, akiknek erejét kizsarolta. Ez a szellem istállót adott a magyar betűvetés mesterségére s a történelmi erőket hordó magyar gyermekek egzségét a tanítóéval együtt sötét, dohos, piszkos környezetben emésztette el. Ezt

a szellemet is kimosta végre innen az idő s midőn mint árvízi hajós jelenik meg az új földesúr, lovag Zelenszki János, nemes egyszerűségében magával hozza az új magyar életet, amelynek érzéke van a magyar közösség iránt. Egymásután emelkednek a pompás cselédlakások. Padolt szobák, tágas ajtók, nagy ablakok és tisztaság minden lakáson, amely mellett bekerítve ott van külön a házi kert minden cseléd részére. Délibábos rónákon dolgozik a magyar úr. Megértő felügyelése és munkája nyomán szárnyrakel a magyar együtvértartozásnak valósága, az a szent közösség, amely álmokat vált valóra s a hosszú magyar éjszakák után derűs magyar életet hoz. A tanyak világában a decemberi napfényben mosolyogni kezd az új magyar élet s így épülhet a határ mentén a faluban az új községháza és a templom. A megtépázott váradi egyházmegye végein szemlét tartott az apostoli kormányzói helynök s az egyházi építkezések ellenőrzésekor erőt meríthetett abból az igazságból, hogy nagy nemzeti missiója van az új magyar életben annak az egyházmegyének, amelynek hajszálgerekinél ilyen eleven az élet.

Hazajövet a Fehér Körös medré felől sűrű köd burkolta be autótutukat. Nem sokáig tartott. Csillagos égbolt ragyogott békés pompájában felletünk. Vízivataros idők homálya az útunk. Indul az új magyar élet s ott a Volga partján nem hiába küzdenek hőseink...

Molnár János.

Huszonöt évvel ezelőtt vívták meg a világ első tankcsatáját

Az első pillanatban megszületett a félelmetes harci eszköz ellenfeje

(Berlin, a Magyar Lapok munkatársától.) 1917 telén szörnyű hír kelt szárnyra a németek nyugati arcvonalán: „Az ellenségnek új fegyvertársa támadt. Egy vízőrnélotti szörnyeteg vasból és acélból. Tüzet okádvá gördül a gránátölőesekkel szaggatott terepen, minden drótakadályon és lövészárkon átúszik. Hogyan állunk ellen? A „tankrémmület” még a legbátrabbak szívét is megremegtette egy percre. De a vezetők nem vesztették el fejüket. Báró Watter tábornok, egy északnémet tartalékos hadosztály parancsnoka, elsőnek rendezett páncélelhárító tanfolyamokat és minden katonájának szinte fejébe verte:

„Ne féljete! A páncélkocsi is megsebezhető, menjete rá kézigránáttal, löjete gépfegyverekkel a löréseibe, szórjatek rájuk ágyutok tüzeit! Ha magatokban bízote, nem kelhet rémülete, söt máris elpusztultak veletek szemben!”

Ervényüket még ma sem vesztették el ezek a szavak. A támadó briteknek ezek után nem kedvezett a szerencse. Midőn most éppen 25 éve, 1917 november 20-án Cambrai mellett első ízben indult meg páncélkocsihadosztályunk támadásra, egyenesen Watter tábornok hadosztályának karjába futott. A katonák úgy tettek, ahogy parancsnokuk tanította, az egyik páncélóriást a másik után semmisítették meg, az angolok nem érték el céljukat. A német arcvonalat csupán kissé beljebb nyomták egy helyen.

A német hadosztály hősi küzdelmének örök jelképe marad egy ember tette:

Krüger altiszt már csak egy tüzérrel áll a tábori ágyu mellett, körülöttük pedig tombol a csata. A többi legénység holtan vagy haldokolva fekszik, sebesültek vonszolják el magukat az ágyu mellett.

„Meneküljete! Nincs az a hatalom, ami fel tudná tartóztatni a tankokat! De Krüger altiszt csak tagadólág int és rázza a fejét. És tovább tüzel a ködbe, ahonnan épp előtűnik egy szörnyeteg árnyéka. Az altiszt céloz, tüzel és a katona hordja a lövedéket, tölt. Már több páncélos öszzeroppan így előtűk, midőn a tüzér felerdít, nyakához kap és elvágódik. Krüger altiszt egyedül maradt. Most már neki kell tölteni is. Alig száz lépésre közeledik az utolsó páncélkocsi. Az altiszt beteszi az utolsó gránátot, csavar, céloz, megrántja a zsinórt. Még látja, amint lángok csapnak a szörnyeteg belsejéből, aztán halálos sebbel ő is összeroskad.

Maguk az angol újságok írták meg pár nappal később: — bár tévesen írták Krüger rangját:

„Flesquières mellett egy német tüzértiszt, aki egyedül maradt a lövegél, sok páncélkocsikat eltalálta biztos célzásaival. A tiszt bátorsága mindvájunk hámulatát kivívta.”

Itt a cambrai csatában született meg tehát a legmodernebb fegyvernem: a

páncélos vadász. A páncélos vadászok legfőbb fegyvere egy kis űrméretű gyorstüzélagyú, ami átlóvi az ellenéges páncélosok vastag bőrét is. A páncélelhárító ágyukat terepjáró gépkocsik húzzák, az utóbbiakon helyezik el a legkönnyű és a lövedéket is. Olyan könnyűek, hogy kisebb távolságokon még a katonák is tovább tudják húzni és alacsonyok, hogy az első vonalban se legyen nehéz az álcázásuk. A mostani háború páncélos vadászai még mindig Krüger altisztről vesznek példát. Erős idegzetű és gyors emberek, akiknek órák, esetleg naphosszat éberem kell figyelni, míg felbukkan előttük a páncélóriás. Ekkor azonban hidegvérrel várják be annak közeledtét, hogy minél közelebből minél biztosabban találhassanak. A páncélkocsik mostani gyorsasága mellett tehát csak percekről, néha másodpercekről van szó. Ha nem sikerül a lövés, többnyire kegyetlenül legázolja őket az ellenfél. Ebben a modern párbajban csak a fürgébb és erősebb győzhet. Egész különleges kiképzésben részesül a páncélos vadász, hogy a legizgalmasabb pillanatokban is óraműként tudjon a többiekkel összedolgozni, a legkisebb terepelőnyt kihasználni és az ellenfélt ravaszságával legyőzni, az ágyut páncélövészként kezelni.

A'ándékok

Manikűr, fésű, illatszert kazetták nagyválasztékban érkeztek olcsó árban a SANDOR drogeriába Rákóczi-ut 7 szám.

Franciaország a nagy átalakulás előtt

— Uralomra jut a szélső jobboldal? —

Írta: Csiszár Béla

Az angolszászok afrikai partraszállása, továbbá a touloni fejlemények végre — úgy látszik — meghozták Franciaországban is azt a nagy világnézeti fordulatot, amely 1940 júniusában, a nagy francia összeomlás és kijózanodás óta csendősen a gall földön. A franciák — legalább is a hatalmon lévők — akkoriban úgy gondolták, hogy legjobb lesz megvárni az idők múlását és attól tenni függővé a nagy jobbraátot, hogy a tengely győze vagy pedig az angolszászok maradnak fölülr. „Attentisme”-nak nevezték a vichyi kormányt és az ottani politikai körök e furcsa és számtaló politikáját, amelyre Berlinben és Washingtonban egyaránt élénk gyanakvással néztek. Mindaddig, amíg Laval, a francia jobboldal e markáns politikai vezérégyénisége állt a vichyi kormány élén, Berlinben sokáig előlegezték a bizalmat, míg Washingtonban továbbra is gyanakodtak. Amikor azonban Darlan váltotta fel Lavalt, Berlinben hideg tartózkodással tekintettek a francia kormány cselekvéseire, az Egyesült Államokban viszont egyszerűen feleséllant a remény, hogy sikerül majd a francia politikát a Fehér Ház járószalagjára fűzni. Hiába követelte hónapokon keresztül Laval a tengellyel való együttműködést, hiába sorakoztatta fel Déat, Laval volt minisztere és a jobboldaliságban társa a legragyogóbb érveket Franciaország szélsőjobboldali átalakulása mellett és hiába követelte a legerélyesebb hangot Doriot, a kommunista munkásevezérből izzó nacionalistává és meggyőződéses szélsőjobboldalivá vált fiatal francia politikus az országos nemzetiszocialista szellemű átalakítását, mindez megtört Darlan látszatra tengelybarát, de, mint most már tudjuk, titokban mindent szabotáló, akadályozó angolszász-barát politikáján. Párizsból sürgethették a legkéesszólóbb fejtegetésekben a lapok vezérekiróit az új Európához való csatlakozás és az ország elkerülhetetlen átfarmalódásának szükségességét, a népgyűléseken követelhetők a leghevesebb szónoklatok az új időkhoz való idomulást és a szakítást a zsidósággal, a szabadkőműveséssel, hosszú hónapokon keresztül nem történt semmi. Míg végre Pétain belátta, hogy az eddigi politikájával vajmi kevés eikert érhet el a tengelyhatalmaknál, sőt Franciaországot mind mélyebbre sodorja a lejtőn ez a széakutecába került politikai magatartás. Ezért Darlant lemondatta a helyébe Lavalt ültette ismét a kormányruhához.

Az újból miniszterelnökké lett politikus természetesen most már jóval kevesebb pouvoirral foghatott hozzá feladatának megvalósításához, mert hiszen mindenfelől gyanakvó szemek kísérték. Külföldről, (nem Berlin oldaláról!) harsány visszatetszést keltezt minden politikai gesztusa, az Egyesült Államokban nem győzték hangoztatni, hogy Laval a németek megvásárolt embere és ezért az USA jobbnak látja, ha megszakítja a diplomáciai viszonyt Franciaországgal. Hamarosan vissza is hívták Leahy nagykövetet, akit aztán rövidesen Roosevelt vezérkari főnökévé nevezte ki. Darlan pedig, akit Pétain a legfőbb katonai parancsokká tett, megkezdte szemleltétját — Észak-Afrikában.

Most már lassan mind több világosság derült ezekre a rejtélyes vichyi időkre. Egyre jobbn látja az ember, hogy Darlan és a Fehér Ház valóságos összeesküvést szőtt Pétain és Laval háta mögött. Amikor Darlan már elérkezettnek látta az időt, Pétainnak azt az ajánlatot tette, hívja vissza Lavalt, mert a németekkel való megértés politikája sokkal fontosabb Franciaország számára, mint az ő személye. Ugy vélte, hogy mint miniszterelnök nem lenne sem alkalma, de még csak megfelelő jó látszata sem, ha ebben a minőségében ejtené magát foglyul Észak-Afrikában pontosan akkor, amikor az amerikai csapatok oda megérkeznek. Lavalt viszont azért akarta utódjának, mert azt hitte, hogy ezzel Németország részéről mindennemű ellenlépés elmarad, ha az amerikaiak megszállják a francia gyarmatbirodalmat. Laval — gondolta Darlan — bizonyára el tudja majd érni, hogy a németek ne szállják meg Franciaország meg nem szállt részét, és akkor bizonyos idő múlva az amerikaiak Európa déli részén is megkezdhetik sötét terveik kivitelezését. Tudjuk, hogy Darlan reményei nem váltak valóra és Laval, bármennyire előnyösen ismert személyiség volt is Berlinben, nem akadályozhatta meg a tengely biztosító rendszabályainak teljesülését.

ta azt a szándékát, hogy szorosabban közeledjen a tengelyhez és végrehajtsa a „nagy jobbraát” műveletét Franciaországban. Lehetséges, hogy ő sohasem mert komolyan gondolni arra, hogy ki zárólag a szélsőjobboldal pártjára és embereire építse rá a francia kormány-épületet. A baloldal szellemisége, uralkodó klíkkjei még meglehetősen erősek voltak egészen a legujabb időkig Franciaországban és ezek minden ilyenfajta törekvést tökéletesen elgáncsoltak.

Most azonban az eddig elnyomott félretolt és meg nem hallgatott nemzetiszocialista rétegek is szóhoz juthatnak, sőt már kellő erővel szóhoz is jutottak. A legnagyobb hangereje van köztük a francia néppártnak, Doriot vezérgalmanak, amelynek egész Franciaországban igen nagy a tábora és különösen sok hívet mondhat magának a munkásság köréből. A néppárt már nem egyszer körvonalazta világosan és határozottan álláspontját a francia politikát illetően. Legutóbb is kiáltványban fordult az országhoz, amelyben ezeket követelte:

1. Tisztítsák meg az országot a zsidóktól!
2. Végezzenek egyszersmindenkorra a szabadkőművesekkel és a degaulleistákkal!
3. Hozzanak létre szövetséget valamennyi forradalmi párttal, amely haj-

landó megértésre jutni a nemzeti-forradalmi szocialista mozgalommal. Ez a mozgalom az egyetlen összekötőkapocs — mondotta a kiáltvány — Franciaország és gyarmatai között és záloga annak, hogy a francia népet belekapcsolják az európai együttműködésbe!

4. Világos és határozott tengelybarát külpolitikát kezdjenek! Franciaország csak akkor nyerheti vissza az európai nemzetek bizalmát, ha szakít minden kétértelmű politikával!

5. Hadüzenet Angliának és az Egyesült Államoknak és csatlakozást a német-olasz-japán kominterellenes egyezményhez!

Lavalnak, akinek teljhatalma van Pétain államfőtől mindennemű fontos és nélkülözhetetlen lépés megtételére, kétségkívül ezeknek a pontoknak alapján köthet megegyezést és szövetséget a francia szélsőjobboldali pártokkal és csak e kormányprogrammá emelendő munkaterv alapján alakíthatja meg új, szélsőjobboldali kormányát.

Franciaország, igaz, új helyzet elé került, de Laval most már megvalósíthat-

Igazi alkalom!
Törött és használt gramafon lemezeit kg.-ként 3. P.-ért visszavásárolja **NAGYKOVÁCSY ÜZLETHÁZ** gramafon osztálya Budapest, XI. Horthy Miklós-ut 39 sz.

Mikulásapó lángocskája

Szent Miklós napja, a gyermekek áldott Mikulásnapjának névünnepe az idén is eljött, csak úgy, mint most években. Az idén is várták szívszorongva, boldog izgalommal piroscu, fényes szemű kismagyarok. A finom bundácskát viselőik éppen úgy, mint foszlott rongyaikban a kirakatok előtt didergők. Mert ha az idők nagyot változnak is egy esztendő alatt, a gyermekszívek mindig egyformák maradnak. Csodát váró, örömet szomjazó szívecskék.

Mikulásapó leszállt a földre, idejében. Hallott róla, hogy errefelé egyszerűen több baj van, mint csak egy évvel ezelőtt is. Korán elindult, hogy elkészüljön időre. A zsákjait telerakta sok drága kincessel, mennyei pénzverdeből hikerült pengő tallerral, szeretetből készült tenger aranykrajcárral. Ezekkel akarta boldoggá tenni a gyermekeket, ha csak egyetlen éjszakára is.

Kellett és fogyott is a mennyei váltópénz. Alig, hogy átvonult egy-két országban, erősen megapadt a zsákok tartalma. Amerre az útja vitt, mindenütt bajt és szomorúságot talált. Összedült tüzhelyeket, füstölő romokat és — Istenem, mennyi szomorú, síró gyermeket! Csupa könny volt az arccskájuk, árvák voltak, fáztak és éheztek.

Jó Mikulás nem fukarkodott hát. Kinyitotta a zsákját és a szívét és gyógyított, vigasztalt. Megsimogatta a buksi fejecskéket, összéb húzta a kopott kis gúnyákat, hogy a hideg ne hatolhasson be rajtuk. Mesét is mondott, sok mesét és a gonosz szél hiába kacagta ki, a gyermekek mégis meghallották. Éjszaka, amikor mindenki aludt, lopta be a szép meséket az ablakokon és milyen boldog volt, amikor látta, hogy a hideg kályha mellett alvó, fázó apróságok mosolyog-

tak álmlukban. Igy történt, hogy mire Mikulás hozánk érkezett, elfogyott a pénze. Pedig itt is talált tennivalót eleget. Gyermekek, felnőttek, akik mind az ő jöttét várták. Az ablakokban csupa lyukas talpu, szakadt cipő, az ágyacskáiban didergő, síró kispajtások. Mit használna itt az édesség, a csokoládé, meg a moogyoró? Ide meleg kell, ruha és cipő! De hát tüzelőt még sem hozhat magával az égi fatelepről, mert az nagyon messze van és ki tudja ide érne-e a szállítvány időben. Azért most új módszerrel próbálkozott. A szeretet-zsákot nyitogatta sűrűn, nem takarékoskodott a tartalmával. Ezeket az adományokat pedig nem a szegények ablakába tette, hanem a gazdok és tehetősek szívébe lopta be, sőt még decemberi éjszakákon. Kigyulladt a sok, szeretetláng és Mikulásapó boldogan, cinikusan mosolygott bele a hófehér szakállába. Ugy látta, sikerült a terve.

Megelégedetten szállt fel jelentéstételre a mennyországba. Amerre elhaladt, minden kis csillag mosolyogva mondta: — Az idén gazdagon ajándékozott Mikulásapó, mert akkor tér haza ilyen rózsásán, nevető szemekkel.

És a kotnyeles kis csillag nem is tévedett. A jól végzett munka édes tudatával térhetett nyugovóra a Mikulás. Amikor beszámolt útjáról, elismerést és dicséretet kapott. Mert az idén Mikulás-éjszakáján, ha nem is kaptak a gyerekek csokoládéból csizmat, cukorból cipőcskét, ha az idej virgácsokon kevesebb is a cukor meg a füge, mégis becses ajándékot osztott szét aprók között. Sikerült felgyújtani az összetartozás és szeretet halványan pislogó lángját. Idén, talán először rács-

méltek az emberek, hogy magyar és magyar közt semmi különbség sincsen, hogy minden magyar gyermek a nemzet nagy kincse. Ez a furcsa, csodatevő kis láng megmagyarázta az embereknek, hogy egy fázó kismagyar egyetlen hálás mosolya, melyet a szeretet gondoskodása gyújtott arccskáján, többet ér csillogó aranyból és mind a pénznel. Mikulásapó meggyújtotta a tétova kis fényeket a szíveinkben, de azután visszament a mennyországba. A szeretetnek ezek a lángocskái itt égnek most bennünk, de még nagyon halványan. Ne engedjük ki-aldni őket! Az egész világon, az országban, városunkban nagyon sok kisgyerek van még, akinek több a könnye, mint a mosolya, aki még életében új ruhát nem hordott, eleget soha nem evett. Ne várjuk, hogy a város, az intézmények gondoskodnak majd róluk. Törjük ketté a magunk kicsi darab kenyereit, ha kell, de ne nézzük el, hogy egyetlen magyar gyermek nélkülözzön.

Ezt a gondolatot hozta ajándékkul a Mikulás az idej nyomortól, jajtól hangos névünnepen. És ha meghalljuk az ő szavát, amely a szívünk szava is, ha csak egyszer mosolyog ránk hálásan egy szegény kisgyermek, akkor nem lesz fáhiány, nem lesz szűkös a kenyereünk, mert a jó Isten is azoknak segít, akik másokon segítenek.

Ujházyné Tóth Mária.

FERENC JÓZSEF
KESERÜMIZ

Nyíltlevelél mesebeli Nemes Rózsa-hoz

— Adassék saját kezébe a Szigligeti Színházban —

Kelt levelem Nagyváradon,
december hó 4-én.

Kedves Nemes Rózsa!

Egy kicsit elkéstem levelemmel, hiszen már harmadnapja Nagyváradon van és harmadszor lép a ragykozanság elé a Szigligeti Színházban, s így illetet volna — ha már írta a tem a fejem — az első nap után jelentkezni. Meg fog azonban bocsátani a késedelemért, amelynek egycsülli oka elfoglaltságom volt. Tudom ugyanis, hogy nem tartja sokra a formázásokat, ha nincs mögöttük valami okos dolog. Én meg nem mondhatok le most, három nap múlva sem arról, hogy ebben a levélben egyetmást megírtak. Most tudtam csak elmenni tiszteletadásra s hiszem, hogy ez a levél éppen olyan kedves lesz, mint ha az első nap színházi látogatása után íródott volna.

Holmi kákatapogató, szemérgató népségek már irtak egyetmást — ezt is hallottam — azonban ez a levél mindenképpen megíródott volna és egyáltalán nem törődik a nevőképű bírálatokkal.

Ha jól hallottam bemutatkozását, Ön, Nemes Rózsa egyszerű zsellér emberek gyermeke, akit a sors egy óriási vagyonhoz juttatott s aki ennek a nagy vagyonnak utvesztőiben alaposan kiismerte magát. Annyira kiismerte magát és annyira eligazodott, hogy a végén kemény leckét is tudott adni az ármányos urinépnek.

Honnan jött Ön közénk, aranyos kis Nemes Rózsa? Hol van a világban az a sarka, ahol az utcáról szedik fel örökös után szimatoló jólélek-ügyvédek a szegény, tisztességes, kemény napszámában dolgozó parasztlányokat, hogy pillanatok alatt mesebeli gazdagság kellős közepébe pottyantsák? Hol van az a világ, ahol öreg grótok egész vagyonukat szegény zselléremberekre testálják? Miért jött közénk és miért tárja fel előttünk csodálatos életének még csodálatosabb fordulatait?

Minduntalan a mesék jutnak eszünkbe. A mesék, amelyek romlatlan világot tárnak fel előttünk. Olyan világot, amelyben könnyesen jóságos és felemelően tökéletes emberek vagy égbekiáltó gonoszok élnek, mozognak és szeretik vagy gyűlölik egymást. Eszünkbe jutnak a gyermekkor báb-színházai. Jól láttuk ezekben, hogy Piroskának és a vasorru bábának csepűhája és kőbéle van, mégis tőlük tanultuk meg a jó és a rossz örök harcát. Lelkünkben ma is ezek a színes emlékek élnek és hatnak életünk legkomolyabb perceiben is.

Miért szerettük meg Ont és miért zártuk szívünkbe, kedves jó hugoskánk, Nemes Rózsa? Miért könyökölt rá az őrnagy úr az első sorban önt-

ledten a zenekari korlátra és miért csillogott könny a szemében, amikor jóságból és szeretetből vizsgázott az urinép? Miért harsant fel a taps és miért szakadt fel a sóhaj összes vendégei szívéből, amikor egyszerű paraszti eszével, a közmondások bölcsességére emlékeztető csattanóval kivágta magát minden előre jól elkeszített csapdából?

Kedves Nemes Rózsa! Akármennyire ismeretlenül is állított be hozzánk, ráismertünk. Lelkünkben mindig ott élt s mindig annak az igazságnak a megszemélyesítője volt, amelyet annyira óhajtottunk s annyira akarunk. Benne van ebben az igazságban minden, amit a magyar falunak, a magyar népnek, a magyar jövőnek, de még az is benne van, amit a gazdagoknak kívánunk és akarunk. Jus-

sot, fölöt, vagyont a nagyjának, jó meleg iskolát, boldog karácsonyokat, meleg ruhát az aprójának és tanulságos, kijózanító bünhődést a szivtelen gazdagoknak.

Ezért áradt minden lélekből a szeretet Ön felé, Nemes Rózsa, hiszen mindenkié volt egy kicsit. Mesebeli szépség, mesebeli jóság, okosság, huncutság volt ez — tudjuk. De mit tehattünk mást? Nem hívtunk ideg-bajos, véreskőrmű fehérlépet még akkor sem, ha annak nem lett volna csepű a haja és kőc a béle s a legválasztékosabban beszélt volna hozzánk, úgy hogy valószínűleg kulturájulba ejtette volna a szemforgató népséget. A jóság és az igazság forrásai azonban ma a mesében bűzognak. Ezt tárja fel nekünk most Ön, néhány esztendő óta kis Nemes Rózsa.

Azért megkésve bár, de még nem későn, üdvözöljük: Isten hozta ide közénk! Érezze jól magát néhány héten keresztül!

Tisztelője:

Polyák István.

A Baross Szövetség vezetősége hármass-ünnepséget rendez

december hó 6-án (vasárnap) délután pontosan 6 órai kezdettel a Baross-székház nagytermében (Rákóczi-út 12 szám, III. emelet), melyre ezúton is meghívja és elvárja az összes Baross-tagjait családjával, hozzátartozóival egyetemben a vezetőség. Az első lesz **Kormányzó Urunk Főméltósága névnapjának bensőséges megünneplése**, az ünnepi beszédet a Szövetség elnöke: Ludvígh Gyula fogja tartani.

A második lesz Baross Gábor, a nagy köz- és nemzetgazdasági élet volt magas tudása és képzettségű egyéniség elhunytával kapcsolatos 50 éves jubileumának megünneplése. Az

ünnepi beszédet, méltó megemlékezést **Hasznos Imre** úr, a leánykereskedelmi isk. igazgatója fogja tartani.

A harmadik lesz a folyó hó 8-iki tagavató diszközgyűlés alkalmával a Baross-székházban rendezett házi-kiallításra résztvevők disz-okleveleinek szétosztása, illetve átadása, melyet **Dr. Varga László** tanácsnok úr volt szíves vállalni. Kérjük, hogy a fenti házi-kiallításra résztvevők minden bizonynyal megjelenni szíveskedjenek. A szép és méltó keretek közt megrendezett ünnepségre az összes Baross testvéreit meghívja és elvárja

az Elnökség.

Munkaszolgálatos zsidók kötelező jelentkezése a népmozgalmi hivatalnál

Betűrendi sorrendben felülbélyegzik és látamozzák a fényképes igazolványokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 133—1942. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. IX. Honvéd Hadtestparancsnokság rendelete alapján felhívom Nagyvárad város területén állandó lakással bíró 18—48 évi születésű zsidókat, hogy az illetékes köz-

érdekű munkaszolgálatos zászlóaljnál, illetve az illetékes bevonulási központnál való jelentkezésük után, az alábbi igazoló okmányokkal, a nagyvárad népmozgalmi nyilvántartó hivatalnál (gr. Teleki Pál-u. 2., I. em.) a fényképes igazolvány láttamozása és felülbélyegzése végett, a hivatalos órák alatt 8—2-ig az alábbi sorrendben jelenjenek meg.

A magyar és kétes állampolgárságu zsidók hozzák magukkal: a) lebélyegzett és igazolt fényképüket, b) katonai igazolványi lapjukat, vagy alkalmatlansági bizonyítványukat, c) állandó lakásbejelentő szelvényüket.

1942. dec. 9-én — 1894. évben szü-

löltek.
10-én — 1909 évben születtek
11-én — 1895 évben születtek
12-én — 1911 évben születtek
14-én — 1896 évben születtek.

Nagyvárad térképe

fekete nyomással P 1.60

kapható a

AGYAR LAPOK kiadóhivatalában

15-én — 1912 évben születtek.
16-án — 1897 évben születtek
17-én — 1914 évben születtek
18-án — 1898 évben születtek
19-én — 1915 évben születtek
21-én — 1899 évben születtek
22-én — 1817 évben születtek
23-án — 1900 évben születtek
29-én — 1901 évben születtek
30-án — 1919 évben születtek
31-én — 1902 évben születtek.
1943. január 4-én — 1920 évben születtek.

5-én — 1910 évben születtek.
7-én — 1913 évben születtek.
8-án — 1916 évben születtek.
9-én — 1903 évben születtek.
11-én — 1921 évben születtek
12-én — 1904 évben születtek
13-án — 1922 évben születtek
14-én — 1905 évben születtek.
15-én — 1923 évben születtek.
16-án — 1906 évben születtek.
18-án — 1924 évben születtek.
19-én — 1907 évben születtek.
20-án — 1908 évben születtek.

Igazolt betegség folytán elmaradtak jelentkezése 1943. január 21-én.

Az, aki jelentkezési kötelezettségének teljesítését elmulasztja, az 1931. évi II. t. c. 177. paragrafusa alapján két hónapig terjedő elzárással, vagy súlyosabb esetben két évi fogházzal lesz büntetve.

Nagyvárad, 1942. december 3.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Jegyzőkönyvi kivonat

A Nemzeti Munkaközponthoz tömörült famunkások az 1942. évi november hó 29-én megtartott értekezletén egyhangulag köszönetüket és haláljukat fejezték ki Szabó János képviselő elnök bajtársunknak azért a fáradhatatlan és eredményes munkájáért, amellyel a Hadapródiskolán dolgozott asztalos munkások elmaradt munkabéruk kifizetésének ügyében kifejtett.

Isten áldását kérjük Szabó János képviselő bajtársunkra, hogy tovább tudjon dolgozni a közösség érdekében.

A vezetőség nevében:

Nagyvárad, 1942. november 29.

Libih Károly

a NMK famunkás csoport

titkára.

Tökmag ellenében kiszolgáltatott szappan-utalványo

Csak az utalványt kiállító Futura-bizományos községében üzlettel rendelkező, kijelölt szappankereskedő válthatja be. Más községben kiállított és a Futura-bizományos bélyegzőjével, valamint aláírásával el nem látott szappan-utalványok beváltása tilos. Ha a kereskedőnek a szappan-utalvány valódisága ellen bármely gyanuja merülne fel, köteles erről a közreműködő hatóságokhoz, illetékes hatóságnál, m. kir. államrendőrségnél, m. kir. csendőrségnél azonnal jelentést tenni.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabo a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb. Polgári szálló — Polgári arak)

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ARÁNY: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

* Az életbiztosítás megoldja az aggkori ellátás kérdését is. A különböző módokat az ezveves ismerteti az 1857-ben alapított legregibb magyar biztosító, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság. Helybeli képviselő: Szent László-tér 2.

AKI HARMINC ÉVEN ÁT GYŰJTÖTTE A GYUFASKATULYÁK CIMKÉJÉT. (St.) Prága. Jitschinben élő szabó, aki mellékfoglalkozásként a városka templomszolgái tisztességét is betöltötte, egészen sajátos gyűjtőszendélyről tett tanuloizonyoságot. Harminc év alatt nem kevesebb, mint tizenkétezer gyufaskatulya-cimkét gyűjtött. Csupán Japánból több, mint ezer különböző, japáni tájakat, virágokat és állatképeket ábrázoló címkét szerzett. A pedáns gyűjtő a címkeket szép rendben írpapírra ragasztva dossziékban őrizte. Ezidáig már ötvennégy dosszié telt meg az „értékes” gyűjteménnyel. A közeljövőben állítólag kiállítás is fog rendezni gyűjteményéből.

Nagy gyakorlattal készít dívatfüzőt, príncest, egészségifüzőt, melltaritót, hát és válegeyesítőt, testkiigazítást stb.

KOVÁTS SÁNDORNÉ
 fűzőspeciálista
 Szt. Gellért-u 10 Nilgesz-telep

ÓSI KERESZTÉNY BAZILIKÁRA BUKKANTAK OLASZORSZÁGBAN. (St) Róma. Pola közelében, a contradei erdőben egy mészegető-kemence építésének földmunkálatai közben ősrégi keresztény bazilikára találtak. Ezidáig az oltár alapítményeit, a kripta egyes részeit és az egyik oltártartó oszlopot tárták fel. Az oltároszlophoz a szentiségek megőrzésére szolgáló üreget fedeztek fel. A most feltárt bazilika azoknak az egyházi építményeknek a csoportjába tartozik, amelyeket leginkább a pogány áldozóterületek helyén emeltek és amelyek közül Pola környékén már néhányat feltártak.

Doktorráavatás. Röder Róbert főmérnök fiát, Röder Sándor tb. szolnoki, Kolozsváron doktorrá avatták.

ISMERETLEN ÓRIÁSHAL. (St.) Madrid. Hat méter hosszú és 1500 kilós eddig ismeretlen fajta halat sodort a tengerár a spanyolországi Bajos de Roquetas közelében a partra. A halkolosszus testét, láthatólag lövésektől származó sebek egész sora takarta. A szakértők bevonásával később megejtett vizsgálat megállapítása szerint az óriáshal sebei a legnagyobb valószínűség szerint valami robbanás következtében keletkeztek, éspedig kétségtelenül a „mozgalmass” északafrikai partok közelében.

Heriot-t letartóztatták. Vichyből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelentik: A francia hatóságok letartóztatták Heriot volt miniszterelnököt, Jouhaux munkaügyi szövetség volt elnökét, Teesant volt külügyi államtitkárát és Borotra volt francia szociális vezető.

HÁNY KÜLFÖLDI ÉL EGYIPTOMBAN? (St.) Szófia. A legújabb hivatalos egyiptomi statisztika tanúsága szerint az Egyiptomban élő idegenek száma jelenleg 186.515. Ezeknek mintegy egyharmada görög, egynegyede olasz, egyhatoda angol, egytizede pedig francia állampolgár. Az egyéb nemzetiségű idegen állampolgárok száma alig haladja meg a háromezretet. A felsoroltakon kívül további 195.471 olyan idegen nemzetiségű egyén él még Egyiptom területén, akik az egyiptomi állampolgárságot már megszerezték. A fenti számokban nem szerepel az a 18.000 olasz állampolgár, akiket a háború folyamán internáltak.

Eljegyzés. Csávásy Magdi és Bányay Zoltán jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Modern BUTOR olcsón MEZEINÉL
 festett kapható
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Háló, kombinált szobák előszobák, konyhák.

2900 embert vesztett Amerika kereskedelmi tengerészete. Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: Az amerikai tengerészetiügyi minisztérium közlése szerint az Egyesült Államok kereskedelmi tengerészete háborus tevékenység következtében eddig 2901 embert vesztett. 463 életét vesztette, a többi eltűnt.

12 halottja van eddig a bukaresti robbanásnak. Bukarestből jelentik: (MTI) A rakétagyárban történt robbanásnak eddig 12 halottja van.

December 15-től feladáskor kell fizetni a Budapestre szülő csomagok díját. A MTI jelenti: A postavezérgazgatóság közli, hogy december 15-től a Budapestre szülő csomagok díját a feladáskor kell fizetni.

KORONA Filmszínházban
SZIRIUSZ
 Főszerepben Karády Katalin, aki életének legnagyobb alakját adja. Többi szerepök Sziassy, Balló, Déry S. s a világhírű Kasserow táncospár. Jegye öt t 11-től. — A előadások a film no-vuzsuga miatt 3, 5, 7:15 óra

EGY KINTORNÁS MEMOÁRJAI. (St.) Prága. A prágai országos múzeum kéziratgyűjteményében őrzik többek között a mult századbeli prágai utca legismertebb figurájának emlékiratait. Az emlékirat szerzője foglalkozására nézve utcai kintornás volt. Évtizedeken át járta Prága utcáit és rendkívül magas kort ért el. Életének utolsó éveiben hét vaskos kötetben megírta emlékeit és mindazt, amit több évtizedes pályafutása alatt megélt. A memoár, amelyből öt kötet van a prágai múzeum birtokában, állítólag olyan érdekes, hogy a múzeum igazgatósága most úgy határozott, hogy a még magántulajdonban lévő, hiányzó két kötetet is meg fogja szerezni.

Modern BUTOR olcsón MEZEINÉL
 festett kapható
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Háló, kombinált szobák előszobák, konyhák.

A Turáni Társaság által hirdett „Finnország, az Ezertó országának ismertetése” c. vetítettképes előadását matiné keretében tartja meg Ispánovits Sándor, a híres finnországi kutató december 8-án délelőtt 11 órakor az Apolló mozgóban nívós műsor keretében matiné helyárrakkal. Ispánovits Sándor előadása még minden nagy városban osztatlan elismerést váltott ki. Hiszszük, hogy Nagyvárad közönsége is tüntetni fog megjelenésével a rokon finn nemzet mellett.

Gibraltár hajóműhelyei telve vannak sérült hajókkal. Madridból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A gibraltári kikötő javító műhelyei tulzsfultak a javításra váró hajókkal. A hajók valóságosan sorban állanak a kikötőben.

Értesítés. A nagyváradai magyar görögkeleti egyház vezetősége szeretettel értesíti híveit, hogy folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Közkórház udvarán levő templomában magyar nyelvű Istentiszteletet tart. Prédikál S u h a y Sándor görögkeleti magyar lelkész. Istentisztelet előtt a szentgyónás is elvégezhető.

Vigyázat! Furlangos zsáktolvaj garázdálkodik!

A tolvajok csalafintasága és agyafurtsága nem ismer határt. Olyan bő fantáziával agyalják ki módszereiket, hogy a békés polgár csak kárvallás után ismeri ki magát bennük s amikor ohult, a tolvaj már hét határon túl jár zsákmányával.

Mostanában furlangos zsáktolvajok garázdálkodnak városunkban. Megjelenik egy bizalmaskodó vonásokkal érdeklődést kelteni akaró férfi és bejelenti a házasszónynak, hogy krumplija van eladó. Természetes, hogy a házasszony szeme azonnal felcsillan és kérdi, hogy hol? A felelet mindig ez: Itt van a sarkon a szekerem, de nincs zsák. Kérek egy zsákot és hozom a krumplit. A házasszony boldogan adja oda talán egyetlen zsákját, amivel a titokzatos férfi örökre eltűnik.

Naponta hat-hét zsák és már is jól jött ki. Természetesen nem megy sokáig, de amíg a tanulságot levonjuk, sok zsákot elemel.

Azért óvjuk olvasóinkat: Vigyázat! Furlangos zsáktolvaj garázdálkodik!

Hétfőn osztják ki a novemberi cipőutalványokat

Nagyvárad thj. város polgármestere 10119—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesitem a város lakosságát, hogy a Közelítási bizottság a beadott kész, mértékutáni lábbelikre, valamint fejlelésre és talpalásra vonatkozó, november hónapban beadott igénybejelentő lapokat elbírálta. Az elbírált igénybejelentő lapok közül úgy a helyben hagyottakat, mint az elutasítottakat a Közélelmelési Hivatal a következő sorrendben osztja ki:

- folyó hó 7-én A—M,
- folyó hó 9-én N—Q,
- folyó hó 10-én Sz—Zs betűvel kezdődő nevek részére.

Értesitem továbbá az igénylőket, hogy azok, akik ezeken a napokon nem jelentkeznek, folyó hó 14-én, 15-én és 16-án vehetik át igényléseiket.

Az igénylők folyó hó 7-én, 9-én és 10-én reggel 8—1 óráig és délután 5—7 óra között is jelentkezhetnek. Az igénylőlapok legkésőbb december hó 28 napjáig válthatók be.

Dr. Soós s. k., polgármester.

Haas Fülöp és Fiai-féleRt.
 Magyar perzsa szőnyegek, függönyök, butorszövetek, viaszosvászon és linoleum, zsákok, kárpitos-kellékek.
 Tiszti esőköpenyek és viharkabátok
 Rákóczi-ut 12. — Apolló-palota
 Telefon 16—35

Madridban újabb terrorista kommunistákat fogtak el. Madridból jelentik: (MTI) A rendőrség tovább folytatja a polgárháboruban résztvett kommunisták után a nyomozást. Pénteken Madridban letartóztattak öt személyt, közülük négyen egy család tagjai. Ennek a családnak csapáske volt az egyik negyedben és Madrid e részében elkövetett minden gaztettben résztvettek. Ők gyilkolták meg egy gyáros családját. A letartóztatottak egyike résztvett több spanyol lelövésében. Az ötödik letartóztatott, mint a spanyol vörös milícia tagja saját szakállára tartóztatott le rendőröket és többet agyonlőtt.

Hitler gyönyörű gépkocsit ajándékozott Franconak születésnapjára. Madridból jelentik: Stohrer madridi nemet nagykövet pénteken átadta a Caudillónak Hitler vezér és kancellár ajándékát egy nyolchengeres személy gépkocsit, amely a legkorszerűbb tapasztalatok alapján készült és óránként 170 kilométeres sebességgel haladhat.

Papp Árpádné sz. Vajnovszky Irén halálának évfordulóján lelkiüdvéért az engesztelő szentmise december 6-án délelőtt fél 12 órakor lesz az olasz plébánia templomban.

Tiszta gyapjú szövetek, kabátanyagok, bélésszövetek, diszmacsnyar-ruhaszövetek
 legelőnyösebb beszerzési forrása
Hoffmann András szövetkereskedő
 Rákóczi ut 2 — Telefon: 13-19.

Megjelent Nagyváradi lakásbérleti szabályrendelete

Mire terjed ki a szabályrendelet? Hogyan kell kötni szerződést?

A Hivatalos Lapban megjelent Nagyváradi lakásbérleti szabályrendelete. Mivel mindenkit érdekel — háztulajdonos, vagy lakó, — folytatólagosan közöljük. Kérjük olvasóinkat, hogy tegyék el, mert szükségük lesz rá.

1. §.

(1) Nagyváradi thj. város területén épület, lakás vagy más helyiség (üzlet, iroda, rendelő, műhely, raktár, kapualja stb.) és az azokkal együtt bérelt házikert, továbbá a háztelek bérletére ennek a szabályrendeletnek rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Ennek a szabályrendeletnek rendelkezései nem terjednek ki:

a) a fogadó (szálló, penzió) ipar keretében szállás céljára bérbeadott helyiségek bérletére, kivéve a 30—31. §-ok rendelkezéseit, amelyeket ily helyiségek bérleténél is alkalmazni kell;

b) a kizáróan mező- vagy erdőgazdasági, kertészeti, vagy bányászati célra szolgáló terület használatára;

c) a mező- vagy erdőgazdasági, kertészeti vagy bányászati vállalkozással vagy más jogvisztonnyal, különösen szolgálati vagy munkavisztonnyal szoros kapcsolatban lévő helyiség használatára, kivéve a házfelügyelő és egedházfelügyelő szolgálati lakását, amelyre ennek a szabályrendeletnek a rendelkezései a VIII. fejezetben meghatározott vonatkozásokban kiterjednek;

d) a hatóság részéről szükségellézés céljából létesített és fenntartott helyiségre (pl. szükséglakásra, hajléktalanok menhelyére, szegényházra, népszállóra);

e) a nevelőintézetben vagy olyan épületben vagy helyiségben (pl. kórházban, szanatóriumban, szerzetesrendházban, jótékonycélu otthonban) lévő lakásra, amelyet a lakó nem bérleti szerződések alapján vesz igénybe.

(3) A (2) bekezdés c), d) és e) pontjainak rendelkezéseit nem érinti az, hogy a helyiségért ellenértéket nyújtanak.

(4) A felek a szabályrendelettel eltérően szerződhetnek, kivéve, ha a szabályrendelet kimondja, hogy a rendelkezésétől eltérő megállapodás semmis.

A bérleti szerződés alakja

2. §.

(1) Amennyiben a törvény szigorubb alakszerűsége nem kíván, bérleti és albérleti szerződést szóval vagy bármilyen írásbeli alakban lehet kötni.

(2) Írásbafoglalás szükséges annak megállapodásnak érvényességéhez:

a) amellyel a felek a szerződés tartalmát egy évnél hosszabb időben alapítják meg;

b) amellyel a felek a bérlet kezdetét, tartamát vagy megszűnését feltételtől teszik függővé;

c) amely a felmondást vagy általában a bérlet megszűnését ettől a szabályrendelettel eltérően szabályozza;

(d) amely a bérleménynek külön kikötött állapotban való átadására vonatkozik;

Kávéházakban és vendéglőkben kérjék MAGYAR LAPOK-t.

e) amely szerint a bérlő a kereskedés vagy ipar folytatására vagy raktározás céljára bérelt helyiségben lakni jogosult;

f) amely a bérlőt az egész bérlemény vagy a nem lakás céljára bérelt helyiség egy részének albérletbe adására jogosítja (6. §. (4) bekezdés);

g) amely szerint a bérlő a lakás céljára bérelt helyiség egy részét sem adhatja albérletbe (6. §. (5) bekezdés);

h) amely a bérlőt a 27. §. (3) és (6) bekezdésének korlátai közt a felvonó használatáért, továbbá a központi fűtésért, melegvizszolgáltatásért, porszívó használatáért és üvegbiztosításért külön díj fizetésre kötelezi (16. §. (2) bekezdés.)

Bérlet.

3. §.

A jelen szabályrendelet szempontjából bérlet oly szerződéssel létesül, amellyel a bérbeadó az 1. §. (1) bekezdése alá eső egy vagy több bérlemény használatának a bérlő és házára részére való átengedésére, a bérlő pedig meghatározott pénzbeli vagy más ellenérték — bér — fizetésére kötelezi magát.

Az éves bérlet és a havi bérlet

4. §.

(1) Ha a felek kifejezett megállapodásból más nem következik, az albérletet, valamint az egy szobából és

mellékhelyiségekből álló lakás céljára szolgáló bérletet havi bérletnek, egyéb bérletet éves bérletnek kell tekinteni.

(2) A bérlet éves vagy havi jellegét magánbanvéve nem érinti az, hogy a bérlet milyen időszakokban fizetik

Hasznbérlet

5. §.

(1) Aki szerződés alapján a háztulajdonostól vagy a bérbeadásra jogosult más személytől több bérleményt magába foglaló házat vagy háznak több bérleményből álló részét ellenérték fejében abból a célból vesz át, hogy bérbeadás útján hasznosítsa, azt házhasonbérletnek, a másik felet pedig, aki a bérbeadás jogát átruházza, házhasonbérbeadónak kell tekinteni. Az ily szerződés csak akkor érvényes, ha írásba foglalták és ha a házhasonbérletért járó egész ellenértéki bérleményenként tünteti fel.

(2) A hasznbérbeadó köteles az ily szerződést a megkötéstől számított 15 napon belül két példányban a polgármesternél letenni.

(3) A polgármester az ily szerződésekről nyilvántartó jegyzéket vezet. A nyilvántartó jegyzéket és az annak alapjául szolgáló szerződéseket bárki megtekintheti és azokról hiteles másolatot vehet.

(Folytatása következik.)

Rádiók, kerékpár részletek is Pálffy J. KUHNE le-
varrógép kanható rakat
Mussolini-ter 16.
Telefon 15-24

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

Vasárnap este: Nemes Rózsa

Szombaton délután negyed 4 órakor nagy gyermek Mikulás-délután a színházban. Színrekerül: Csillag császár palotája (Két kis kínai kalandjai) című gyermek-operett. sok-sok énekkel és táncal. *olesó helyárrakkal.*

Szombaton este *kivételesen fél 7 órakor* ünnepi díszelőadás Öfömméltóságú Kormányzó Urunk névnapjának megünneplése alkalmából. Színre kerül: Mosoly országa c. nagyoperett Szilvássy Margit, Nagypál László m. kir. Operaházi tagok felléptével. A megerősített zenekart Kenessey Jenő m. kir. Operaház karnagya vezényli. Mérsékelttel felemelt helyárrak. Az előadás bevételének 2/3 részét Főméltóságú Asszonyunk télisegély akciója javára fordítjuk. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók. Előadás megkezdése után a nézőtérre be nem lehet.

Vasárnap délután *Bucukeringő*. Strausz híres nagyoperettje kerül színre *olesó helyárrakkal*. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Vasárnap este háromnegyed 7 órai kezdettel *Nemes Rózsa*, az idény legnagyobb sikeres zenés-vígjáték újdonosává van a színház műsorán. Gyönyörű kiállítás Három óras derült vídamság a nézőtér.

Hétfőn este *filléres helyárrakkal* kerül színre a legmulatságosabb operett-ünnepség a *Csókhaboru* a bemutató előadás pazar szereposztásában.

Hétfőn este *filléres helyárrakkal* kerül színre a legmulatságosabb operett-ünnepség a *Csókhaboru* a bemutató előadás pazar szereposztásában.

Felhívás

a m. t. bérlőközönséghez

A színház igazgatósága kéri a m. t. bérlőit, hogy a december havi esedékes bérleti összeget a színházi pénztárnál befizetni szíveskedjék.

HETI MŰSOR:

Szombaton délután: nagy mikulási gyermek-előadás.

Szombaton este *kivételesen fél 7 órakor*: Mosoly országa

Vasárnap délután: Bucukeringő

Vasárnap este: Nemes Rózsa.

Hétfőn este: Csókhaboru.

Kedden d. u. Bolond Ásvayó.

Kedden este: Mosoly országa.

Szerdán este: Bohémélet (Pataky Kálmánnal).

Csütörtökön este: Bob herceg (Szende P. 1).

SZOBROK

cimboriumok, szentségtartók stb.

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata
Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
79 éves cég.

A gyermek

— a fénykép

— és a Mikulás

Ki tudná kiszámítani a gyermek hangulatát s megfejteni azt a bonyolult rejtvényt, amelyet gyermeklelkének neveznek? Vagy, ki tudná megtalálni az összefüggéseket a gyermek cselekedetei között, amikor például az egyik pillanatban könyörtelenül, sőt szinte kegyetlen kárörömmel tépdési ki a keze közé került pillangó szárnyait, hogy azután a másik pillanatban keserves könyvekkel sirassa Hamupipőke, vagy Hófehérke mostoha sorsát? És ki tudná megérteni miért ragaszkodik néha körmöskadátig bizonyos, ránézve látszólag teljesen érdektelen dolgokhoz s miért tiltakozik máskor hasonló elszántsággal olyan dolgok ellen, amelyek ránézve semmi hátrányt nem jelentenek s fájdalmat sem okoznak?

A napokban 3—4 év körüli fiúcskát vitt be az édesanyja az egyik főtéri fényképezési műterembe. A gyermek már belépésekor a leghatározottabb hangon kijelentette, hogy: 5 pedig nem engedi magát lefényképezetni — s valószággal gyűlölettel nézett mindazokra, akik ott körülveszkedtek. Hiába volt minden ékesszóló, gügyögő vagy éppen parancsolni próbáló rábeszélés, a gyermek kitarított határozott álláspontja mellett, sőt, hogy annak nagyobb nyomtatékot adjon, amikor meglátta a nagy műtermi masinát, éhtelen bögésbe kezdett s makacsul hajtogatata:

— Azzal a csúnya feketével nem engedem lefényképeztetni magamat!

Erre a mester, aki — úgy látszik, — jól értett a gyermekek nyelvén, a sívalkodó csöppségre ügyet sem vetve, az anya felé fordulva, a világ legközömbösebb hangján beszélni kezdett:

— Érdekes, a napokban hallottam, hogy az idén csak azoknak a gyermekeknek visz ajándékot a Mikulás bácsi, akik fényképes igazolvánnyal tudják bizonyítani, hogy jók voltak. Amelyik gyereknek nincs fényképes igazolványa, az bizony hiába teszi ki az ablakba cipőeskjét: nem tesz bele semmit a Mikulás!...

— Ez tényleg érdekes, még nem is hallottam! — csodálkozott megértő bejelémosolygással az anya.

A kisfiú, aki az elbeszélés kezdetén még, fejtét az édesanyja hóna alá rejtve sívalkodott, most lassanként abbahagyta a sírást s előbb csak egyik szemével, majd egész kisbukisijával előbújva, nekifüzesedett arccal, egyre feszültebben figyelt. Majd amikor az elbeszélés befejeződött, s látta, hogy vele még mindig nem törődik senki, kissé még durcás arccal, de már közel a megbékélt mosolygáshoz, hogy veresége mégse legyen teljes, apró ujjával a kis, lézi fényképezőgép felé bökött s angváli nagylelkűséggel mondotta:

— Arval megengedem...

(M. F. V.)

Tíz napra bezárják a Rimanóczy-fürdőt kazánjavítás miatt

Elfogadta a kisgyűlés a NAC előterjesztését. — Mi van a Rimanóczy-fürdő és szálloda bérletével?

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt 11 órai kezdettel dr. Hlatky Endre főispán elnöklése mellett ülést tartott a városi törvényhatósági kisgyűlés.

A napirend tárgyának megkezdése előtt dr. Krüger Jenő szólalt fel és a következőket mondotta:

— Az egész város közönsége élénk érdeklődéssel figyeli, hogy mi játszódik le a Rimanóczy-fürdőben. Még mindig nem tisztázódott a Székely-Fézl-féle bérbevétel kérdése. Tisztelettel kérdezem, hogy mi tulajdonképpen most a helyzet. Ettől függetlenül azonban megdöbbenéssel veszi tudomásul a város közönsége, hogy kilenc nap óta a fürdőépületre ki van írva: zárva.

— Ugy tudom, hogy Székely és Fézl között anyagi kérdésekben bizonyos elmentések merültek fel Fézl József kijelentette, hogy ő Székelytől függetlenül is tud megfelelő keresztény tőkét keríteni.

Dr. Medvigy Ferenc a felszólalással kapcsolatban bejelentette, hogy két nap óta a szállodát sem fűtik megfelelő fűtőanyag hiányában. Emiatt igen sokan panaszkodtak.

A polgármester válasza

Dr. Soós István polgármester válaszolt a felszólalásokra és bejelentette, hogy Székely Gyulával és Fézl Józseffel kötött megállapodás a jövő héten emelkedik jogerőre és akkor maga viszi fel a miniszteriumba jóváhagyás végett. Ettől függetlenül a gazdasági ügyosztály már felszólította Székely Gyulát a garancia összeg letételére. — Amennyiben a megállapodás jogerőre emelkedik, úgy Székely Gyulának városi letétbe kell helyezni a 70 ezer pengő hozzájárulási összeget. Amennyiben ennek a kötelezettségének nem tette eleget úgy 24 órán belül a polgármester rendkívüli ülésre hívja össze a kisgyűlést.

A polgármester ezután a következő bejelentést tette:

— A Rimanóczy-fürdő kazánjai teljesen elhanyagolt állapotban vannak. Kénytelen vagyok megállapítani, hogy ami ötven év óta ezzel az alapítványi vagyonnal folyt, az nem más, mint rablogazdálkodás. Néhány nappal ezelőtt Bazilli Mihály igazgatóval és Andrassy Gyula főmérnökkel megvizsgáltattam a kazánokat és megállapítottuk, hogy az egyiknél súlyos csőrepedés áll fent s annak kijavításáról haladéktalanul intézkedni kell. A javítási költségek 7 ezer pengőbe kerülnek. Bármennyire is nézetem ellen van és tisztában vagyok Nagyvárad város egyetlen gőzfürdőjének higiéniai fontosságával, kénytelen vagyunk tíz napra, a javítások idejére, a fürdőt bezárni. Nem tehetjük ki magunkat ugyanúgy annak, hogy túlterheés következté-

ben a másik kazánnál is csőrepedés álljon be.

Bejelentése végén a polgármester a következőket mondotta:

— Beigazolódott tehát, a város álláspontja a Rimanóczy alapítvány építkezéseivel kapcsolatban. Lehetetlen állá-

spotok uralkodtak a kávéházban s uralkodnak, sajnos, ma még a fürdőben és szállodában is. Javasolom, hogy a villamosművet bizzuk meg a fent említett javítási munkálatok elvégzésével. Intézkedni fogok a szálloda fűtésének tekintetében is.

Csak két szállító vállalkozott a szociális intézmények ellátására

Ezután az önálló kisgyűlési ügyeket tárgyalták le. A polgármester bejelentette, hogy az Országos Birói és Ügyészi Egyesület a jövő évben Nagyváradon tartja meg közgyűlését. A város a vendéglátási költségeket 3000 pengővel emelte. Az építkezéseknél és átalakításoknál a magánfelek érdekében történő kiszállásokra vonatkozólag új épületeknél 3, régiéknél 150 pengőben állapították meg a kiszállási díjat. Elfogadta a kisgyűlés a vámokhoz 3 kiegészítő munkaerő alkalmazását, akik a piaci helypénzszedőkkel együtt fogják a dolgukat végezni.

Dr. Dalló Gyula tanácsnok bejelentette, hogy a városi szociális intézmények részére szükséges élelem biztosítására versenytárgyalást irtak ki, amelyre azonban csak két ajánlat érkezett. Sofronovics pék a kenyérellátásra tett ajánlatot, a mindenkori megállapított árnál 4, illetve 5 fillérről olcsóbb árban, Órás Géza hentes és mézszáros pedig a husellátást vállalta megállapított áron. A többi beszerzésekre vonatkozólag a kisgyűlés úgy döntött, hogy felhatalmazza a polgármestert szabadkézből való beszerzésre

Évi 5000 pengőt javasolt a kisgyűlés a NAC-nak

A Nagyvárad Atlétikai Club beadványban kérte a várost, hogy az eddigi pályabéreket engedjék el, 1943 január 1-től a pályabéreket 10 százalékról 5 százalékra szállítsák le, az egyesületnek juttatott ezer pengős évi segélyösszeget évi 10 ezer pengőre emeljék fel és az Erzsébet ligeti pálya lelátóját legalább 1000 ülőhellyel bővítsék ki. Ezzel szemben a NAC lemond a pályabirtokjogáról és a sporthatóságoktól, ebben az irányban beadott előterjesztését visszavonja.

A kisgyűlés Medvigy Ferenc és Pintér István felszólalása után elfogadta a NAC előterjesztését és felhatalmazza a polgármestert, hogy a jövő évi költségvetés miniszterközi tárgyalásánál engedélyeztesse az évi segélyösszeg 5 ezer pengőre való felemelését.

A közgyűlést előkészítő ügyek első pontjaként dr. Borbély Dezső főjegyző felolvasta a belügyminiszter leiratát, amelyet Nagyvárad városához intézett egy felsőházi tag és egy felsőházi póttag választása tárgyában. A választást december 19-ig kell megtartani. A kisgyűlés elhatározta, hogy a december 11-iki közgyűlésen titkos szavazással választja meg a felsőházi tagot, illetve felsőházi póttagot.

Több más közigazgatási ügy letárgyalása után dr. Hlatky Endre főispán a kisgyűlést bezárta.

Vasárrap is nyitva lesz a Szent Monika és a Lorántffy Zsuzsánna Egyesület karácsonyi vására.

Gyönyörű magyaros csereptárgyak érkeztek. Csak 10 és 20 fillér a beépítési díj

Nagyvárad. Saját tud. Minden városi közönség és reménytelül felülmúlt az az érdeklődés, amely a katolikus és református hölgyek közös karácsonyi vásárát fogadja. A karácsonyi vásár amelyről már több ízben beszámoltunk, számos meglepetéssel szolgált a közönségnek. A szebbnél-szebb tárgyakat hamar szétkapkodták s a büffét állandóan frissíteni kellett. A rendezőség azonban gondoskodott arról, hogy a készleteket kiegészítse és újabb értékes tárgyakkal

álljon a közönség rendelkezésére. Most újabb magyaros égetett cserepedények érkeztek nagyon olcsó áron. Úgy hogy mindenki vásárolhat belőlük különösebb megerőltetés nélkül. A büffének is lesz vasárnapra specialitása. Más meglepetésekről is gondoskodott a rendezőség, a belépti díjakat pedig 20 fillérben állapították meg. A vásár egész vasárnap nyitva lesz.

Nagy érdeklődés előzi meg a katolikus leányok második tarka napját

Nagyvárad. Saját tud. Nagy érdeklődés előzi meg a nagyvárad katolikus leányok második tarka napját, amelyre december 13-án kerül sor. Az

első tarka nap nagy sikere még jól emlékeztetőben van azoknak, akik azon résztvettek s így remélhető, hogy a második tarka napnak még több vendége lesz.

Már az első alkalommal is sikerült összeállítani a programot, úgy, hogy minden igényt kielégített. Az eddigi tapasztalatok alapján azonban még több ötleteességgel állították össze a második tarka nap műsorát, amelyben minden szép, jó és vonzó helyet kapott.

A műsorra még visszatérünk. Előre is felhívjuk a leányok figyelmét, hogy biztossítsák helyüket, mert a jelentkezések már is megindultak és a helyeket hamarosan be is töltik. Jelentkezni lehet a Szociális Nővérek Pray György-utcai székházában.

Börtönből vezették a megrögzött lovasjt a bíróság elé

Nagyvárad. Saját tud. Kovács Ferenc, akinek már több ízben meggyűlt a baja a büntető hatóságokkal és jelenleg is 6 hónapi börtönbüntetését tölti, ezenkívül még másfél hónapi fogházzal sújtotta a bíróság, élelmiszertelenség miatt került a nagyvárad törvényszék dr. Rozslyay egyébszírójára elé. A lopást Kovács természetesen abban az időben követte el, mikor még szabadon élt. A bíróság dr. Szolnok ügyész vádbeszéde után a megrögzött bűnözőt, újabb három hónapi fogházbüntetésre ítélte, úgy hogy most ha a hathónapi börtönbüntetését kitöltötte, az előző másfél hónapos fogházbüntetéssel együtt még négy és fél hónapot kell a fogház falai között töltönie.

Nagy érdeklődés előzi meg a hétfői „Székesfehérvári Estet”

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután fél 6 órai kezdettel tartja a Szigligeti Társaság a Vörösmarty Irodalmi Társaság közreműködésével a nagy érdeklődéssel várt székesfehérvári estét. Nagyvárad közönsége mindig híres volt irodalomszeretéről, így joggal remélhető, hogy hétfőn délután is ott lesznek mindazok a Református Otthon disztermében, akiket az új magyar irodalom kérdései foglalkoztatnak. Az estélyen Hajó József székesfehérvári kanonok mond megnyitót. Az országos hírnév szerzett bicskei tanító, a „Harmincadik” című film szerzője Kerencsendi Kiss Márton verseiből ad elő. Ormos Gerő és vitéz Szarka Géza elbeszéléseiket olvassák fel, Cser István Liszt Petrarca szonettjét és Tarrantelláját adja elő zongorán. Schmidl Ferenc Székesfehérvár kitűnő műszaki tanácsosa vetített képes előadásban számol be arról a hatalmas munkáról, hogyan széplített meg Székesfehérvár, a királyok temetkezési városa. A székesfehérvári vendégeket Némethy Gyula prelátskanonok, a Szigligeti Társaság elnöke üdvözli. A rendezőség belépődíj nélkül tartja az estélyt, hogy így mindenkinnek módot nyújtson a székesfehérvári meghallgatására, csupán a műsor megváltás kötelező.

Részletre IS márkás **RÁDIÓT** bizalommal veszen **Vacsi és Dobribán** rádió szaküzletében Kossuth-utca 5. Telefon: 27-33

SPORT

Uj játékossal indult el a NAC
Budapestre

Ha sikerül az igazolás, már a Vásas ellen is játszik Incze II.

Nagyvárad. Saját tud. Az Erdélyi Néplap jelentette szombaton délelőtt, hogy Incze László, a Marosvásárhelyi SE kitűnő csatára a NAC-hoz igazoltatta magát s a szombat délelőtti gyorsaság már meg is érkezett Nagyváradra, hogy az ugyanakkor Budapestre induló csapathoz csatlakozzék és tovább utazzon Budapestre. Ha az igazo-

lás elintézése sikerül, akkor Incze már játszik a Vásas ellen. Hogy kinek a helyén, azt csak az utolsó pillanatban dönti el Krüger sportigazgató és Ronay edző. Valószínű azonban, hogy Incze II. Barna posztját foglalja el. A Vásas ugyanis erős csapat, keményen játszik s Incze jobban beleillik a Vásas ellen játszó NAC-ba, mint Barna.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi tér 6.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, DECEMBER 6.
Budapest I.

- 7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdet Vass Vince dr.
9.30 Öszinte beszéd.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet P. Omerovich Tamás mondja.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Igét hirdet Raffay Sándor dr. püspök.
12.15 Levente-műsor.
12.55 Hadnagyavatás. A közvetítést a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémiáról vezeti Budinszky Sándor.
13.10 Légierők fuvózenekara.
14.00 Magyar művészlemez.
15.00 A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
15.45 A szeretfalva-dédai vasútvonal ünnepélyes megnyitása. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. Hangképek.
17.00 Honvédeink nótát kernek. Közreműködik Nagy Izabella, Orbán Sándor, Szigethy Sándor, Babay József összekötőszöveget elmondja Tasnády Ilona. Kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.
18.00 A Magyar Rádió ünnepi műsora Finnország függetlenségének 25 éves fordulóján. Összeállította A. Balogh Pál és Schneidt Gito dr. Közreműködik Egy Mária, Lehota Árpád és Kondói Kiss Jenő.
18.30 Örökszép dallamok
18.50 Hírek.
19.05 Lehár-est. Közreműködik Orosz Julia, Gyurkovits Mária, Sárdy János, Vegyeskar, a Rádiózenekar Friedl Frigyes vezényletével.
20.35 Akiket mindig szívósen hallgatunk. Honthy Hanna csevegése.
20.45 Táncczene.
21.15 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényi József dr.
21.40 Hírek, löversenyeredmények.
22.15 Pertis Jenő cigányzenekara.
22.45 Ki mit szeret? Hanglemez.

Budapest II.

- 13.30 Hangképek a kassai m. kir. Horthy Miklós Repülőakadémia hadnagyavatásáról.
15.00 Zenekarj művek.
17.25 Látogatás a bihari diószegi vinceliskolában.
17.45 Operaházi zenekar.
18.10 Vitéz Somogyváry Gyula verseit elmondja Baló Elemér.
18.35 Diszeloadás a Magyar Nemzeti Diákszövetség kötelékébe tartozó Magyar Egyetemi és Főiskolai Ifjúság ünnepi estje főmegtisztaság

Olvassa és terjessze
a Magyar Lapok-at

vitéz nagybányai Horthy Miklós ur, Magyarország kormányzója tiszteltlére.

HÉTFŐ, DECEMBER 7.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 Országos Postászenekar.
11.15 Erdélyi János hegedű.
11.40 Maláji őserdőben. Felolvasás.
12.10 Sovinsky László szalonzenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Szórakoztató zene.
15.20 A Szent István 3. honvédgyalogezred zenekara.
16.00 Ahol a postabélyegek készülnek. Közvetítés az államnyomdából.
17.00 A Közellátásügyi Minisztérium előadásorozata.
17.15 Szalonötös.
17.45 Vitéz leveldi Kozma Miklós halála évfordulóján. Wünsch Frigyes dr. megemlékezése.
17.50 Mosonyi Mihály: Gyászhangok Széchenyi halálára. (Budapesti Filharmoniai Társaság zenekara.
18.00 Uray Tivadar verseket mond.
18.15 Solymossy Lajos jazz-zongoraszámai.
18.30 Dercsényi Dezső dr. felolvasása.
19.05 Mindenből mindenkinek.
20.10 Szent Margit asszony. Hangjátékratórium.
20.40 Magyar nóták.
21.10 Macedónia a bolgárok ősi földje. Felolvasás.
21.20 Zsámboki Miklós gondolkázik.
22.10 Táncczene.
23.10 Horváth Elemér cigányzenekara.

Budapest II.

- 18.40 Egyvelegek.
19.05 Német nyelvoktatás.
19.35 Halasy Nagy József dr. egyetemi tanár előadása Platon államáról.
20.00 Filmzene. Hanglemez.
20.40 Gesztelyi Nagy László előadása.

KEDD, DECEMBER 8.

Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
9.00 Beszél a front. A m. kir. Honvéd Haditudósítósáza helyszíni közvetítése.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szentbeszédet P. Gyenis András Jézus-társasági atya mondja.
11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos, debreceni lelkész mondja.
12.30 Az Operaház zenekara.
13.45 Hírek.
14.00 XI. Honvéd kivánsághangverseny
19.05 Rádiózenekar.
20.15 Gólbj Hilda és Naszódy Sándor

Férfiruhákat, használtakat **MOLNÁR** használatruha üzletében
egjobb aron vehet, eladhat Bémer-tér 1. (udvarban)
Hívásra házhoz jövök.

állatverseket mond
20.35 Rendőrzenekar.
22.10 Akom Lajos orgonál.
22.35 A Rádiózenekar műsorabó

Budapest II.

- 10.45 A Piarista Diákszövetség ünnepi ülése a rend háromszázéves magyarországi működése alkalmából.
12.15 Rác Berci cigányzenekara.
13.35 A Földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőja.
19.05 Gosztonyi Gyula előadása.
19.30 Waldbauer-Kerpely vonósnygyes.
22.30 Páday Tivadar dr. megemlékezése Csiky Gergely születése 100. évfordulóján.

SZERDA, DECEMBER 9.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.15 A Rádiózenekar műsorából.
11.15 Keresztessy Erzsébet énekel.
11.40 Móricz Pál elbeszélése.
12.10 A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara.

Budapest II.

- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Suki Tóni cigányzenekara.
15.20 Budai Mandolin-zenekar.
15.50 Gyermekdelután.
17.00 Hinczky László tánczenekara.
17.25 Váczy Péter dr. egyetemi tanár felolvasása.
17.45 Berlini Filharmonikusok.
18.00 Honvédműsor.
19.05 Részlet a La Fontane Iródmű Társaság október 11-iki Bartók-Kodály matinéjáról.
19.30 A végrehajtó. Vigjáték.
20.15 Táncczene.
21.00 Külügyi negyedóra.
21.15 Farkas Józsa cigányzenekara muzsikál. Horti Lajos énekel.
22.10 Rádiózenekar.
23.10 Beethoven: B-dur vonósnygyes (30. mű.) Budapesti vonósnygyes.

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Aranyat, ezüstöt, dragaköveket veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi-ut 8. szám. 363
Szilcskín női bunda olcsón eladó. — Deákne, Arvabáz-utca 9. 509
Eledő fekete férfi télikabát, magas alakra. Szaniszló-u. 44. ajtó 4 507
Özbőr szőrme, új, eladó. Pável-utca 4. Portás. 505
Rövid bécsi zongora, kitűnő állapotban azonnal eladó. Víztorlatodók k-zárva. Huszár-u. 11. Török Béla 504
2000 pengőért eladó Nagy Lajos király 35 magánház. Jelinek Ingatlaniroda, Teleki 2. 512

Aranyat, ezüstöt briliánt vasarot Tarjan János-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185
Eladó regénytár. Dr. Baditz Miskolc 159

Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356
Jó állapotban levő gumihociszmat (38-as cipőre) keresek. Cím a kiadóba kérem
Eladó férfi és női télikabát kis termetre, vivó sisak és mellény. Lukács György-u. 32. 449
Ócska épület ajtók és ablakok eladók Akadémia-u. 8. 482
Komplett, jókarban levő hálósza-butor eladó Hattyu-u. 26. Fűszerezésnél. 494

Alma mindenféle fajalma, körte olcsón beszerzhető Szacsavay-utca 17. pincében. 485

Ingatlan

Eladók összkomfortos két-háromszobás öröklakások. Jelinek ingatlaniroda. Teleki 2. 511

Eladó kétszobás, konyhas magánbáz. Össztelep, Bajnok-u. 13. 373

Eladók összkomfortos 2-3 szobás öröklakások, názzrészek Hitler. Lukács György-utcai bérházakban. Jelinek ingatlaniroda. Teleki-u. 2. 495

Havi 300 pengő részletfizetéssel Szaniszló-utcai, havi 120 pengő részletfizetéssel Berkovits Ferenc-utcai bérházak eladók. Jelinek ingatlaniroda, Teleki 2. 510

Állást nyec

Tanulóly vagy kifizetőly jó fizetéssel felvétetik. Elegant kalapzalon, Kazinczy Ferenc-u. 4. 502

Gépirásban és könyvelésben jártas románai katolikus férfi munkaerőt keresek. Részletes írásbeli ajánlatokat „Credo” jellegre a kiadó továbbít. 501

Kereskedelmi vállalat keres gyakorlott gyors- és gépirónt, valamint 22-30 éves irodai tisztviselőt, aki kereskedelmi gyakorlatiattal rendelkezik. Ajánlati fizetési igénytel személyesen nyújtandó be Kapisztrán János-tér 22. alá. 484

Megbízható ügyes középkorú házvezetőnt, keresek plébániára. Cím a kiadóban. 493

Rum- és likör eszencia készítő szakembert keresek. Cím „Gyakorlati” jellegre a kiadóba. 499

Házmesteri állást keres fiatal házaspár. Cím a kiadóba kérek. 497

Állást keres

Öskeresztény tisztviselőnt, kereskedelmi érettségivel, másfél éves gyakorlatiattal állást keres. Cím a kiadóban. 503

Közégi jegyzői irodában alkalmazást keres érettségivel tett gyorsírási és író-gép szakvizsgával rendelkező árva ifjú. Cím a kiadóban. 487

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 604

Pedagógust keresek hatodik gimnazista fiam mellé, ki magánvizsgára előkészítené. Cím a kiadóban. 496

Kölesönök kaphatók betáblázásra. — Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 488

VARRÓGÉP javítása, alkatrészek Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Kiadó nagy helyiség raktárnak vagy műhelynek, vasut mellett. Gyár-u. 1. 500

Brandisz magánnyomozó iroda nyomoz, megfigyel, informál. Nagyvárad, Hodossy-u. 30. 506

Lakás

Különbejáratu bútorozott szoba teljes ellátással is kiadó. Wessetényi-u. 3. (v. Percses-u.) 508

Elveszett

Elveszett egy sárga kutya, vizsla c. daxli keverék. Megtalálójá illő jutalomban részesül. Cím: Eötvös-utca 13. Telefon: 23-66. 498

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA N.T.

Fő- és felelőszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferent
a Szent László-nyomda igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.